

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

HANDELINGEN

17-18-19-20-21

VERGADERINGEN VAN JANUARI 1995

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

BELEIDSNOTA TOEKOMSTPERSPECTIEF VOOR HET MEDIABELEID
VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

BENOEMING VAN EEN LID VAN DE VLAAMSE REGERING

EUROMETRO

INTERPELLATIES

RESOLUTIE KINDEROPVANG

VOEREN

VRAGEN OM UITLEG

Inhoud

Nr. 17 **Donderdag 12 januari 1995**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 857

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 857

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 857

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 857

Verslagen

Indiening, blz. 858

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 858

Besluiten van de Vlaamse regering

Indiening en verwijzing, blz. 858

Ministeriële besluiten

Indiening en verwijzing, blz. 858

Kennisgeving van de Vlaamse regering

Indiening en verwijzing, blz. 859

Opmerkingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 859

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 860

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 860

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 860

Samenstelling van commissies en werkgroepen

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 860

Onderzoek naar taalgroep en woonplaats, blz. 861

Benoeming van een lid van de Vlaamse regering, blz. 861

Voorstel van resolutie van mevrouw V. Dua, mevrouw L. Maximus, mevrouw T. Merckx-Van Goey en mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke betreffende de problematiek van de kinderopvang — 542 (1993-1994) — Nrs. 1 tot 3

Bespreking, blz. 861

Sprekers : Mevrouw L. Nelis-Van Liedekerke, mevrouw A. Leysen, mevrouw M. Dillen, mevrouw V. Dua, mevrouw L. Maximus, mevrouw T. Merckx-Van Goey, minister W. Demeester-De Meyer

Regeling van de werkzaamheden, blz. x73

Nr. 18 **Donderdag 12 januari 1995**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 875

Samenstelling van commissies en werkgroepen

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 876

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de vorderingen van de Vlaamse Gemeenschap tegen het Voerense gemeentebestuur inzake de Franstalige basisschool, blz. 876

Actuele vraag van de heer M. Maertens tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de stijgende trafiek en de grotere hinder van de vliegvelden van Oostende en Wevelgem ingevolge het Schengen-statuuut, blz. 877

Actuele vraag van de heer E. De Groot tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de mogelijke invoering van het persoonsgebonden budget voor gehandicapten, blz. 878

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de vergadering van het Overlegcomité van 10 januari jongstleden, blz. 879

Actuele vraag van de heer S. Platteau tot de heer L. Van den Brande, ministr-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het mogelijk faillissement van New Chamebel, blz. 881

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de mogelijke installatie van een verbrandingsoven in Vlaams-Brabant, blz. 882

Actuele vraag van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de onmogelijkheid om TV-Limburg in Voeren te ontvangen, blz. 882

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de betrokkenheid van de Vlaamse regering bij de

communautaire spanningen binnen de federale regering

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de houding van de Vlaamse regering ten opzichte van de initiatieven die door de federale regering worden genomen inzake de benoeming van een burgemeester in de gemeente Voeren

Actuele interpellatie van de heer J. Gabriëls tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de toestand in Voeren

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de communautaire spanningen binnen de federale regering en het tot standkomen van een eventueel samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen, blz. 883

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, P. Van Grembergen, G. Verhofstadt, E. Van Rompuy, H. Olaerts, C. Moors, J. Gabriëls, G. Bossuyt, A. Denys, H. Suykerbuyk, F. Van den Eynde, H. Schiltz, J. Valkeniers, G. Annemans, J. Geysels, L. Hancké, F. Dewinter, E. Van Vaerenbergh, F. Vandembroucke, minister T. Kelchtermans en minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 906

Benoeming van de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie, blz. 906

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Aanwijzing van 7 leden, blz. 906

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels, H. Schiltz en F. Dewinter

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 908

Spreker : de heer J. Van Hauthem

Voorstel van resolutie van de heer A. Denys betreffende het inleiden van een procedure bij de Raad van State tot vernietiging van het koninklijk besluit van 9 januari 1995 tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 september 1988 tot vaststelling van de nadere regels voor de werking van het college van provinciegouverneurs, ingesteld bij artikel 13 bis van de provinciewet — 663 (1994-1995) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 908

Sprekers : de heren A. Denys, E. Van Rompuy en P. Van Grembergen
Bespreking, blz. 908
Spreker : de heer A. Denys

Voorstel van resolutie van mevrouw V. Dua, mevrouw L. Maximus, mevrouw T. Merckx- Van Goey en mevrouw L. Nelis- Van Liedekerke betreffende de problematiek van de kinderopvang
— 542 (1993-1994) - Nrs. 1 tot 3
Hoofdelijke stemming, blz. 909

Met redenen omklede motie van de heer A. Denys betreffende een beroep tot gedeeltelijke venietiging bij het Arbitragehof, blz. 910
Spreker : de heer A. Denys

Voorstel van resolutie van de heer A. Denys betreffende het inleiden van een procedure bij de Raad van State tot vernietiging van het koninklijk besluit van 9 januari 1995 tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 september 1988 tot vaststelling van de nadere regels voor de werking van het college van provinciegouverneurs, ingesteld bij artikel 131bis van de provinciewet
— 663 (1994-1995) -Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 911
Spreker : de heer P. Van Grembergen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 912

Nr. 19 **Woensdag 25 januari 1995**
 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 913

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 913

Voorstellen van resolutie
Intrekking, blz. 913

Jaarverslag
Indiening, blz. 913

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad
Indiening, blz. 914

Kennisgeving van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen
Indiening en verwijzing, blz. 914

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 914

Kennisgeving van het Arbitragehof
Indiening, blz. 914

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 914

Samenstelling van commissies
Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 914

Beleidsnota Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse Gemeenschap
— 618 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Bespreking, blz. 914

Sprekers : de heer F. Sarens, verslaggever, de heren D. Van Mechelen, E. Van Rompuy, A. Denys, H. Coveliers, H. Candries, mevrouw M. Dillen, de heren D. Van der Maelen, H. Van Dienderen. S. De Clerck en minister H. Weckx

Regeling van de werkzaamheden, blz. 937

Bijlage
Vraag om uitleg van de heer M. Olivier tot de heer L. Peeters, Vlaamse minister van Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden betreffende de wijzigingen aan het DAC-statuut, blz. 940

Vraag om uitleg van de heer L. Steenwegen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de bescherming en functieinvulling van vroegere mijngebouwen in Limburg, blz. 943

Nr. 20 **Woensdag 25 januari 1995**
 Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 947

Interpellaties (Regl. art. 78)
Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de metrolijn Brussel-Zaventem van de NV Euro-metro

Interpellatie van de heer F. Vermeiren tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de toegangswegen tot de luchthaven van Zaventem, blz. 947

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, H. Candries, F. Dielens, H. Coveliers, H. Van Dienderen, F. Vermeiren, F. Van den Eynde en minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede moties, blz. 956

Beleidsnota Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse

Gemeenschap
— 618 (1994-1995) - Nrs. 1 en 2
Bespreking (Voortzetting), blz. 957
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, H. Coveliers, H. Olaerts, A. Denys, P. Chevalier, D. Van Mechelen, E. Van Rompuy, mevrouw M. Dillen en minister H. Weckx
Moties van aanbeveling, blz. 973

Regeling van de werkzaamheden, blz. 973

Nr. 21 **Donderdag 26 januari 1995**

Berichten van verhindering, blz. 975

Actuele vragen (Regl. art. 77)
Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de raadpleging omtrent de mogelijkheden van een beroep bij de Raad van State in verband met het nieuw communautair akkoord rond Voeren, blz. 976

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de gevolgen van een Nederlandse beslissing inzake de Betuwelijn voor de IJzeren Rijn, blz. 977

Actuele vraag van de heer H. Suykerbuck tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de opschorting, door de bestendige deputatie van de provincie Antwerpen, van de weekendvergoedingen aan de politie

Actuele vraag van de heer E. Beysen tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het toekennen van extra vergoedingen voor zaterdagprestaties van veiligheidsdiensten, blz. 978

Actuele vraag van de heer H. Olaerts tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de uitoefening van de Vlaamse voogdij over Voeren, blz. 981

Actuele vraag van de heer M. Didden tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de stand van zaken met betrekking tot de aangekondigde maatregelen voor de door overstrooming bedreigde Maasstreek, blz. 982

Actuele vraag van de heer F. Sarens tot de heer H. Weckx. Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over het mogelijk afvoeren van het BRTN-programma „Couleur Locale”, blz. 983

Regeling van de werkzaamheden, blz. 984

Motie van orde, blz. 984

Sprekers : de heren J. Geysels en F. Dewinter

Met redenen omklede motie van de heren E. Van Romouv en L. Hancké tot besluit van de op 12 januari 1995 door de heren J. Van Hauthem, P. Van Grembergen, J. Gabriels en A. Denys gehouden actuele interpellaties tot de heer L. Van den Brande: minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, respectievelijk over de betrokkenheid van de Vlaamse regering bij de communau-

taire spanningen binnen de federale regering, over de houding van de Vlaamse regering ten opzichte van de initiatieven die door de federale regering worden genomen inzake de benoeming van een burgemeester in de gemeente Voeren, over de toestand in Voeren en over de communautaire spanningen binnen de federale regering en het tot standkomen van een - eventueel samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen — 667 (1994-1995) -Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 985

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, P. Van Grembergen, F. Vergote

Met redenen omklede motie van de heer J. Van Hauthem tot besluit van de op 12 januari 1995 door de heren J. Van Hauthem, P. Van Grembergen, J. Gabriels en A. Denys gehouden actuele interpellaties tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, respectievelijk

over de betrokkenheid van de Vlaamse regering bij de communautaire spanningen binnen de federale regering, over de houding van de Vlaamse regering ten opzichte van de initiatieven die door de federale regering worden genomen inzake de benoeming van een burgemeester in de gemeente Voeren, over de toestand in Voeren en over de communautaire spanningen binnen de federale regering en het tot standkomen van een eventueel samenwerkingsakkoord tussen de Gemeenschappen

— 668 (1994-1995) - Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 987

Spreker : de heer D. Van Mechelen

Regeling van de werkzaamheden, blz. 988

VOORZITTER : de heer M. Olivier, ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.11 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Caubergs, S. Platteau, R. Vanlerbergh : gezondheidsredenen ;

E. Derycke, W. Goossens, A. Kempinaire, G. Versnick : buitenslands ;

P. Berben, M. Didden, R. Raes, H. Suykerbuyk, J. Vande Lanotte, F. Vandenbroucke, F. Vergote : ambtsverplichtingen.

INTERPELLATIES (Regl. art. 78)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangele-

gheden, over de metrolijn Brussel-Zaventem van de NV Eurometro

Interpellatie van de heer F. Vermeiren tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de toegangswegen tot de luchthaven van Zaventem

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Van Vaerenbergh tot de heer Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de metrolijn Brussel-Zaventem van de NV Eurometro en van de heer Vermeiren tot minister Kelchtermans, over de toegangswegen tot de luchthaven van Zaventem.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de streek van Zaventem is een zeer belangrijke streek. Zij wordt op dit ogenblik de groeipool van Vlaanderen genoemd. Dit is niet verwonderlijk gezien de aanwezigheid van de luchthaven. Dat dit een belangrijk gegeven is, wordt bewezen door het feit dat op de luchthaven zelf vele herstructureringen aan de gang zijn. Ik verwijs ter zake naar discussies tussen enerzijds de Regie der Luchtwegen en BATC, met alle problemen vandien ; anderzijds wanneer

wij de statistieken van Halle-Vilvoorde economisch bekijken, stellen wij vast dat waar de andere groeipolen van de industrie in Halle-Vilvoorde achteruitgaan - en ik verwijs naar de Zennevallei waar zich de voorbije jaren drama's hebben afgespeeld - in Zaventem de tewerkstelling van jaar tot jaar toeneemt. Dit wijst op het belang van de streek van Zaventem, van de luchthaven en alles wat daarrond hangt voor Vlaams-Brabant, voor Halle-Vilvoorde, voor Vlaanderen maar ook voor de federatie België. Dat zulks belangrijk is, wordt bewezen door de belangstelling die deze streek geniet niet alleen van de Vlaamse overheid maar ook van de federale overheid en zelfs op dit ogenblik van particuliere maatschappijen die bepaalde initiatieven willen ontwikkelen die ten goede zouden komen aan deze streek, en er blijkbaar brood in zien en bepaalde aanbiedingen doen om in deze streek bepaalde realisaties te verwezenlijken.

Mijnheer de minister, ongeveer een veertiental dagen geleden heb ik uw federale collega van Verkeer, de heer Di Rupo, geïnterpelleerd over de verhouding Regie der Luchtwegen/BATC. Ook dan heb ik gewezen op de economische groeipool die de streek van Zaventem ontgensprekelijk is in dit land en voornamelijk in Vlaams-Brabant. Ik heb ook gewezen op het feit dat waar rijkdom kan worden vergaard, iedereen daarop als vliegen op siroop afkomt.

Van Vaerenbergh

Vandaar de vragen die wij ter zake willen stellen, gezien wij vaststellen dat particuliere initiatieven zich aandienen.

Welke zijn nu precies onze vaststellingen en problemen ?

Ten eerste, in het begin van de maand januari werd in de pers uitvoerig gewag gemaakt van een privé-initiatief dat Eurometro wordt genoemd, project dat een metro wil tot stand brengen tussen Brussel en de luchthaven van Zaventem. Dat dit plan inderdaad zal worden gerealiseerd, wordt bewezen door het feit dat in drie van de negentien Brusselse gemeenten hoorzittingen worden gehouden en de bevolking wordt opgeroepen om hun mening te geven over de inplanting van een metro van Brussel tot de luchthaven van Zaventem.

Ik heb het mij op dat ogenblik veroorloofd na te gaan of een dergelijk initiatief niet alleen met het Brussels Gewest, maar ook met het Vlaamse Gewest en met de betrokken gemeenten werd besproken. De luchthaven van Zaventem situeert zich immers zowel in de gemeente Zaventem als voor een groot gedeelte in de gemeente Steenokkerzeel. Het lijkt mij dan ook vanzelfsprekend dat initiatieven die onder meer een bouwvergunning is vereist, met alle betrokken gewesten en gemeenten worden besproken.

Uit het lapidaire antwoord van de minister-president in het Advies- en Overlegcomité Brussel en Vlaams-Brabant blijkt echter dat hij niet in eerste instantie op de hoogte werd gesteld van dit initiatief ten opzichte van het Vlaamse Gewest. Volgens de heer Vermeiren die van Zaventem is, vernam ook hij het bestaan van dit project als het ware via de pers. Hij voegde er trouwens aan toe dat hij zelf contact had opgenomen met de burgemeester van Steenokkerzeel om hem te vragen of hij reeds werd ingelicht over het eventueel door-

trekken van een metrolijn op zijn grondgebied, waarop deze laatste antwoordde dat hij hiervan nog niets had gehoord, ondanks het feit dat de luchthaven van Zaventem zich voor twee derden op het grondgebied van de gemeente Steenokkerzeel bevindt.

Uit een aantal rapporten die in de pers verschenen, onder andere in de Financieel Economische Tijd, blijkt nochtans duidelijk dat bepaalde initiatieven zullen worden genomen. Blijkbaar is men echter niet zinnens de plaatselijke gemeentebesturen noch het Vlaamse Gewest te raadplegen, maar enkel contact op te nemen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor wie de Eurometro erg belangrijk is. Verder hoopt men dat de MIVB deze lijn eventueel zal uitbaten.

Overigens las ik in de pers dat dit particuliere project, dat wordt geraamd op 30 miljard frank, uitgaat van vijf belangrijke bouwondernemingen.

Mijnheer de minister, de dag dat ik mijn interpellatieverzoek indiende, met name op 12 januari laatstleden, maakte ik allusie op de bestaande directe verbinding van de NMBS met Zaventem en op het feit dat het misschien aangewezen is die lijn te verbeteren. Een paar dagen later las ik echter in de krant dat de NMBS ook plannen zou hebben om die lijn uit te breiden, maar de frequentie en de bereikbaarheid ervan te verminderen.

Enerzijds is er het particuliere initiatief Eurometro, blijkbaar gelobbyd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en Brusselse bouwfirma's en anderzijds is er het openbaar initiatief van de NMBS om de bestaande lijnen en het ondergronds station te verbeteren. Het grote probleem van de NMBS is echter de financiering van een dergelijk project.

Mijnheer de minister, mij lijkt het aangewezen dat het Vlaamse Gewest en de betrokken gemeentebesturen

worden geraadpleegd, of het nu gaat om een particulier initiatief of om een project uitgaande van een nationaal gestructureerde maatschappij zoals de NMBS.

Mijnheer de minister van Binnenlandse Aangelegenheden, ik wens u dan ook de volgende vier vragen te stellen.

Ten eerste, werd het Vlaamse Gewest desbetreffend reeds geraadpleegd door de NMBS, door Eurometro of door de luchthavenautoriteiten ? Ook de Regie der Luchtwezen en BATC bespreken deze aan gelegenheid in hun vergaderingen. Zij vragen aan het studie bureau waarmee zij samenwerken om bepaalde voorstellen te doen, maar blijkbaar zijn die nog niet verder uitgewerkt.

Ten tweede, als de metrolijn zal worden gerealiseerd, zal het Vlaamse Gewest dan een optie nemen ?

Ten derde is er het probleem van de taxichauffeurs in Zaventem. Er zijn niet alleen de autochtonen van Zaventem die een exploitatievergunning bezitten en daarvoor grof geld betalen aan de gemeente, maar er zijn ook de piraten. Wanneer initiatieven inzake vervoer worden genomen zal dit een vermindering of misschien het einde van hun broodwinning betekenen.

Ten vierde, zal het Vlaamse Gewest betrokken worden bij initiatieven van de particuliere sector of van de NMBS ? Is het eventueel bereid om daar te investeren, tot meerdere eer en glorie van Zaventem, van Vlaams-Brabant en van heel Vlaanderen ?

Mijnheer de minister, dat zijn de vragen die ik u ter zake wenste te stellen. Zij hebben een invloed op de hele politiek die de Vlaamse regering ten overstaan van Vlaams-Brabant wenst te voeren. Dit probleem is op dit ogenblik in bespreking in het Advies- en Overlegcomité Brussel en Vlaams-Brabant. De Vlaamse regering heeft een paar maanden ge-

Van Vaerenbergh

leden een urgentieprogramma goedgekeurd. Volgens de minister-president kan dit programma zeker nog worden bijgeschaafd. Wat gaat er gebeuren met Zaventem ? Wat gaat er met de luchthaven gebeuren ? Wat gaat er gebeuren met de regie van de luchtwegen ? Wat gaat er gebeuren met BATC en met de verbinding tussen Zaventem en Brussel ? Wie zal daar economisch voordeel uit halen ? Zal dat economisch voordeel noodzakelijkerwijze worden verbonden met verstedelijking enerzijds en met een verloedering van de omgeving desbetreffende anderzijds ? In een vroegere interpellatie aan de vorige minister van Verkeer, die nu de federale eerste minister is, heb ik gezegd dat lijnen van treinen lijnen van armoede en miserie zijn. De verkrotting zet zich voort langs de treinlijnen. U moet maar eens Brussel via het Zuidstation binnenrijden om vast te stellen dat dit inderdaad het geval is. Dat is ook op vele andere vlakken het geval. Wij wensen dat niet. Wij wensen dat het hier een mooie streek blijft, ook in de omgeving van Zaventem, ook in deze economische groeipool.

De voorzitter : De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de formulering van de interpellatie van collega Vermeiren inspireerde mij tot deze uiteenzetting.

Het gaat inderdaad over de problematiek van de toegankelijkheid van de luchthaven in Zaventem. Ik meen dat dit probleem op een strategische wijze moet worden benaderd. Daarbij wil ik vooreerst zeggen dat dit uiteraard in zeer belangrijke mate, zo niet uitsluitend, een Vlaamse materie is.

Mijn vraag gaat dus ook in de richting die daarnet door collega Van Vaerenbergh werd gesteld. In hoe-

ver wordt de Vlaamse regering hierbij betrokken ?

Mijn beschouwingen zijn dus ruimer dan deze over een mogelijke metroverbinding. Ik beperk mij inderdaad niet tot de vragen of deze metroverbinding al dan niet een concurrent voor de bestaande verbinding vormt en of het niet goedkoper is de bestaande verbinding te optimaliseren.

Zo vraag ik de aandacht voor twee aspecten van dit dossier, namelijk het mobiliteitsprobleem en de economische groei. Ik verklaar mij nader.

Het Woluwedal ten oosten van Brussel en Zaventem waren de jongste jaren de belangrijkste groeipolen van ons land. Kunnen die nog verder worden uitgebreid ? Wij kampen er met een probleem van congestie : er is een overgebruik van de wegen, de beschikbare gronden enzovoort. Nochtans is het noodzakelijk dat deze groeipolen zich verder kunnen ontwikkelen. Ik ben ervan overtuigd dat dit niet kan in het Brusselsse of de rand van Brussel. Verdere uitbreiding rond Zaventem zal noordelijk moeten gebeuren.

Zo zou een noordelijke toegang tot de luchthaven het mobiliteitsprobleem gedeeltelijk oplossen. Indien men een metro aanlegt, dan betekent dit dat alles opnieuw via Brussel gaat. Een uitweg via de noordelijke as Brussel-Mechelen-Antwerpen zou nuttiger zijn, niet alleen omwille van de vrijwaring van de mobiliteit, maar ook omwille van de evolutie van de groeipolen Zaventem-Woluwedal.

Mijnheer de minister, mijn vragen : wordt de Vlaamse regering betrokken bij dit dossier ? Zo ja, in welke mate ? Is er een evolutie in het mobiliteitsprobleem ? Wordt een mogelijke groeistrategie van de ontwikkelingspolen Woluwedal en Zaventem overwogen ? (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Dielens heeft het woord.

De heer F. Dielens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb mij eveneens ingeschreven in de bespreking van de samengevoegde interpellaties die tot één is gereduceerd.

De heer H. Coveliers : De heer Vermeiren kan nog komen.

De heer F. Dielens : De door de heer Van Vaerenbergh als intergewestelijk geschetste problematiek van de toegang tot de luchthaven is niet alleen belangrijk voor de relatie Brussel met Halle-Vilvoorde en Vlaams-Brabant, maar heeft ook een uitstraling naar heel Vlaanderen en Wallonië.

De sociaal-economische ontwikkeling van de regio ligt ons uiteraard nauw aan het hart. De aan de luchthaven verbonden vervoersproblemen voor passagiers, voor de in de regio tewerkgestelden, voor de plaatselijke bevolking en niet het minst wanneer wij het hebben over de Eurometro, voor het ganse Brussels Gewest zijn aanzienlijk.

Ik breek een lans voor het pleidooi dat de heer Vermeiren zou hebben verdedigd, met name een snelle verbetering van de toevoerwegen naar Zaventem met het oog op de 20 miljoen passagiers die de luchthaven ooit zal verwerken. In dit verband moet men ernstig afwegen of het vervoer van personen en goederen via de weg dan wel via het openbaar vervoer moet gebeuren. Hier rijpt het schoentje : er is een bestendig gevecht tussen beide verkeersstromen. Nochtans zou het vervoer via de weg harmonieus naast het openbaar vervoer moeten bestaan.

Daarmee ben ik aanbeldand bij het onderwerp dat hier reeds aan bod kwam, namelijk de Eurometro. Ik stel met vreugde vast dat een groep investeerders pleit voor grote infrastructuurwerken voor het openbaar vervoer. Het wordt steeds duidelijker dat de mobiliteit in de eenentwintigste eeuw alleen via het collectief vervoer optimaal zal kunnen

Dielens

worden verwezenlijkt. Het feit dat deze groep bereid is om zo maar even 20 miljard frank te investeren, bewijst dat het hen menens is. Ik noteer dan ook met genoegen dat de privésector thans niet alleen overtuigd is van de grote toekomst van het openbaar vervoer maar dat zij ook paraat zijn om daar toe bij te dragen.

Ik leg twee klemtonen in mijn reactie. De eerste klemtoon ligt op het aspect ruimtelijke ordening. Het gewestelijk ontwikkelingsplan voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevindt zich in de laatste fase van de procedure. Het zal vanaf 11 maart 1995 bepalend zijn voor de ruimtelijke ontwikkeling van Brussel. Aangezien de ruimtelijke ontwikkeling van Brussel de grenzen van het gewest overstijgt, is het logisch dat het Gewop, het gewestelijk ontwikkelingsplan, het voorwerp wordt van overleg tussen beide gewesten. Tijdens de opmaak van het Gewop zijn

er trouwens reeds dergelijke contacten geweest. Mijnheer de minister, in welke mate vonden die contacten plaats? In het Gewop is er geen sprake van het Eurometroproject. Wat de uitbouw van de vervoerinfrastructuur betreft, wordt alles in het teken van de realisatie van het gewestelijk expresnet of GEN gesteld, met onder andere ook een aantal uitbreidingen van het metro-net. Tijdens de lange inspraakprocedure is de Eurometro nooit aan de dagorde geweest. Het zou niet meer dan correct zijn indien de minister de wil van de Brusselaars, zoals die in het Gewop tot uiting kwam, zou respecteren en op zijn minst een erg omzichtige positie zou innemen ten overstaan van het Eurometroconcept.

De tweede klemtoon ligt op het vervoerbeleid. Ik stel vast dat de beide interpellanten zich uitsluitend richten tot de minister die verantwoordelijk is voor ruimtelijke ordening. Het lijkt mij even noodzakelijk om

zich tot minister Sauwens te richten. Deze laatste is immers bevoegd voor vervoer. Wij mogen er van uitgaan dat het vervoerprobleem hier in eerste instantie aan bod komt. Het Vlaamse vervoerbeleid wordt immers op twee manieren beïnvloed door het Eurometroproject. Ten eerste wil het consortium van aannemers dat het Eurometroproject naar voren schuift, zich beperken tot het aanleggen van de tunnel en de spoorinfrastructuur, zoals rails, elektrische leidingen en stations. Voor het rollend materieel en de exploitatie rekent men echter op de vervoermaatschappijen. Een samenwerkingsverband tussen de MIVB, De Lijn en de NMBS ligt voor de hand. Uiteraard geven de berekeningen van het consortium aan dat de exploitatie van de Eurometro rendabel zal zijn. Men kan zich natuurlijk afvragen waarom Eurometro de exploitatie dan toch wil toevertrouwen aan de vervoermaatschappijen. Men kan even goed eigen mensen en rollend materieel gebruiken en de coördinatie van de dienstverlening toevertrouwen aan MIVB. Ik pleit dan ook voor de grootst mogelijke voorzichtigheid en correcte vervoersprognoses alvorens De Lijn zelfs maar overweegt om zich te engageren voor de exploitatie van een dergelijk project. Ten tweede is het Vlaams Gewest ook onrechtstreeks betrokken partij door de financieringsmethode die het consortium naar voren schuift. De aannemers hebben het goed bekeken, zij leggen de tunnel aan en krijgen voor 99,5 procentzekerheid van afbetaling door middel van een verhoogde luchtvaarttaks. Het risico van de exploitatie wordt doorgeschoven naar de vervoermaatschappijen. De bouwsector heeft blijkbaar geleerd van het experiment van de Liefkenshoek-tunnel. De tunnel afbetalen met de inkomsten van de risicodragende exploitatie is er niet meer bij.

Zonder dieper in te gaan op de betrokkenheid van het Vlaamse Gewest, vraag ik de regering ter zake meer duidelijkheid te geven. Het

SP-Kamerlid Fred Dielens intervenueerde in de discussie naar aanleiding van de interpellaties van VU-Kamerlid Etienne Van Vaerenbergh en VLD-Senator en ondervoorzitter van de Raad, Francis Vermeiren over de toegangswegen tot de luchthaven van Zaventem

Dielens

verwondert mij dat de studies uitwijzen dat slechts 5 percent van de vliegtuigreizigers van de Eurometro gebruik zouden maken om de luchthaven te bereiken.

De financiering van het project die gebaseerd is op een inschepingstaks van 175 frank voor al de vliegtuigpassagiers, doet de wenkbrauwen fronsen. Als compensatie van de meerkost kunnen al de passagiers kosteloos gebruik maken van de Eurometro.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, deze problematiek die reeds bestaat sinds 1985 roept de vraag op of de Vlaamse regering na meer dan 10 jaar studie, niet in staat is om door middel van overleg tussen de beide gewesten een globaal verbindingsplan te ontwikkelen.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, Agalev is van mening dat het geen goede keuze is het probleem van de passagiers- en goederenstroom die van de luchthaven komt op te lossen door middel van een nieuwe wegeninfrastructuur.

Wij moeten leren uit de fouten van het verleden.

In opdracht van de toenmalige federale minister van Verkeerswezen hebben vier Belgische professoren ter zake een onderzoek verricht. Zij stellen vast dat de aanleg van bijkomende wegeninfrastructuur het fileprobleem met 25 percent verhoogt. Ik geef het voorbeeld van Antwerpen. De bijkomende rijstrook op de Boudewijnsnelweg ter hoogte van Wommelgem heeft het knelpunt verlegd naar de Kleine Ring zodat een bijkomende rijstrook ter hoogte van Borgerhout noodzakelijk werd. Op dit ogenblik stellen wij vast dat het fileprobleem verlegd is naar de toegang tot de Kennedytunnel.

Ik herhaal dat het wegvervoer geen oplossing biedt voor het probleem van bijkomend transport van en naar de luchthaven,

Alhoewel de vorige sprekers inzake de Eurometro, mijns inziens, terecht hebben opgeroepen tot enige voorzichtigheid, bevat het voorstel een aantal knappe ideeën zoals de koppeling van een gratis ticket voor het openbaar vervoer aan het inschepingsrecht.

Het blijft de vraag of men akkoord kan gaan dat het privéconsortium de inkomsten van de inschepingstaks binnenrijft.

Ik ben van mening dat men beter een akkoord afsluit met de bestaande openbare vervoermaatschappijen zodat het bestaand openbaar vervoernet de afwikkeling van de passagiers- en goederenstroom voor haar rekening neemt.

Mijnheer de minister, ik stel vast dat de eerder geplande investeringen inzake het voorstel van een voorstedelijk vervoer rond Brussel dat gebaseerd is op de bestaande spoorverbindingen en het gewestelijk expressnet werden geschrapt in het voorontwerp van decreet van het nieuw tienjarenplan.

Mijnheer de minister, bevat het financieringsvoorstel van de vijf bouwondernemers geen nieuwe mogelijkheden om bijkomende middelen te creëren om de hoofdstad beter toegankelijk te maken met het openbaar vervoer en werk te maken van het voorstedelijk vervoer en het gewestelijk expressnet ? Ik ben niet van mening dat men de uitwerking moet overlaten aan het priveconsortium. Er moet, mijns inziens, dringend werk worden gemaakt van een overkoepelend samenwerkingsverband tussen de NMBS, De Lijn en de MIVB. Deze openbare vervoermaatschappijen moeten een globaal aanbod aanbieden met prioriteit voor het spoorvervoer dat het meest comfortabel is.

Mijnheer de minister, zal er zo'n samenwerkingsverband tot stand komen ? Indien dat zo is, dan moet Vlaanderen daarin een belangrijke plaats innemen. Sinds het voltooiën van de staatshervorming is Vlaanderen immers bevoegd voor het mobiliteitsprobleem. Hoe verhoudt de Vlaamse regering zich tot ondernemers die in feite het voorbeeld van de Liefkenshoektunnel aanmoedigen. Op die manier rijven zij namelijk heel wat werk en winst binnen, maar de exploitatie wordt dan weer doorgeschoven naar de bedrijven die het openbaar vervoer verzorgen en naar de gemeenschap. Net als de vorige sprekers pleit ik daarom voor de grootst mogelijke omzichtigheid in dit verband.

De voorzitter : Mijnheer Vermeiren, ik had uw interpellatie in feite al verdaagd, omdat u niet aanwezig was, maar aangezien u er nu wel bent kan de agenda dan toch gewoon worden afgewerkt.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer F. Vermeiren (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in de tunnels ben ik in een verkeersopstopping terechtgekomen. Ik ben dan ook blij dat u me toestaat deze interpellatie toch te houden.

Dit soort vervelende toestanden wijzen er nog maar eens op dat het hier een dringend probleem betreft. Ik wil bepaalde aspecten van het dossier nog even toelichten en dan van u vernemen wat u van plan bent ter zake te ondernemen.

Ons land beschikt over een van de modernste en technisch best uitgeruste luchthavens. De luchthavengebouwen zullen binnen luttele jaren maar liefst 20 miljoen reizigers kunnen verwerken. Als men de evolutie van het luchtverkeer gedurende de voorbije dertig jaar even bekijkt, dan lijkt dit nauwelijks overdreven, maar toen het oude gebouw in gebruik werd genomen, fluisterde men al dat de initiatiefnemers aan grootheds-

Vermeiren

waanzin leden omdat ze rekenden met een capaciteit van 5 tot 6 miljoen passagiers per jaar. Vandaag kregen ze meer dan gelijk, want zowat 11,2 miljoen mensen passeren nu jaarlijks in Zaventem.

De vooruitzichten die aan de basis liggen van de constructie van een nieuw gebouw met aanzienlijke afmetingen, zijn dus minder utopisch dan ze misschien wel lijken. Ik wil daarmee niet dieper ingaan op de noodzaak van een degelijke infrastructuur, maar wel benadrukken dat 21 miljoen passagiers dat gewoon vereisen.

Hoe raken deze mensen nu op de luchthaven of op hun bestemming in België ? De doorgang naar de vertrekhal bestond uit één weg voor zowel auto- als busverkeer. Die weg is verdeeld in twee rijvakken tot aan het kruispunt met de enige weg die naar het centrum van de gemeente Zaventem en de achterliggende industrieterreinen leidt. Bedenk daarbij dat alleen in Zaventem al 1.300 bedrijven zijn gevestigd en er zowat 125.000 mensen werken. Op het grondgebied van de luchthaven zelf zijn ongeveer 25.000 mensen tewerkgesteld. Zaventem kunnen we zodoende gerust het hart van een intensieve economische bedrijvigheid ten noordoosten van Brussel noemen. Een vlotte verkeersverbinding is dan ook essentieel om de economische activiteit niet te hinderen. De groeipool van de streek, maar nog veel meer de luchthaven van Zaventem, moeten daarom gemakkelijk bereikbaar zijn. De luchthaven is de toegangspoort naar België én naar de wereld. Eenieder die zich binnen de grenzen van de Europese Unie verplaatst, ziet zich verplicht deze halte aan te doen om zich naar de feitelijke politieke en economische hoofdstad van die Unie te begeven.

In die Unie leven 400 miljoen Europeanen, die totnogtoe een eerder slechte indruk opdeden bij hun aankomst in ons land. Nergens ter we-

reld landen zoveel staatshoofden, regeringsleiders, ministers en diplomaten als in Zaventem.

Zaventem is als handelscentrum een internationaal knooppunt, dat voortdurend wordt lamgelegd door allerlei betogingen. De landbouwers die tegen het MAP van de Vlaamse regering protesteerden, wisten zeer goed dat zij door het bezetten van het kruispunt van de Vilvoordelaan te Zaventem met de A201 in feite het volledig luchtverkeer lam konden leggen.

Het is de dop op de flessehals die het autoverkeer via twee wegen met elk twee rijvakken naar en van de luchthaven brengen. Wie het kruispunt bezet, kan ervan verzekerd zijn dat zijn optreden niet onopgemerkt voorbijgaat en in de media aan bod komt. Wat echter nooit ter sprake komt, is de enorme financiële en economische schade van dit soort acties.

De luchthaven van Zaventem bevindt zich op Vlaams grondgebied. In de schoot van de Vlaamse regering schijnt men dit niet voldoende te beseffen. Er rust dus een zware verantwoordelijkheid op de Vlaamse ministers van Openbare Werken en van Verkeer. Deze ministers zouden mijn inziens bewust moeten zijn van het feit dat Brusselse excellenties reeds lang een begerige blik hebben laten vallen op de luchthaven en er alles voor zouden doen om de luchthaven van Zaventem in te palmen. Zij mogen dan ook verder geen argumenten worden toegespeeld, en ik verwijs, mijnheer de minister, naar de verschillende pogingen die de staatssecretaris van het Brusselse Gewest, mijnheer Van Eyll, de jongste maanden op het getouw heeft gezet.

Na jarenlang aandringen heeft de Vlaamse minister van Openbare Werken er eindelijk in toegestemd de inrichting van het kruispunt van de Vilvoordelaan met de A201 aan te pakken. Ik ga hier niet in op al de perikelen die dit met zich heeft mee-

gebracht, de enorm lange vergaderingen, de jarenlange correspondentie tussen de kabinetten van de federale en gewestregering, enzovoort.

Deze werken gebeuren niet te vroeg, want de opstoppingen die er zich voordoen belemmeren reeds in ernstige mate de toegang tot de luchthaven. De situatie wordt nog onoverzichtelijker wanneer 21 miljoen reizigers aan dit kruispunt zullen voorbijkomen. Zal de viaduct, thans in aanbouw, veel verbetering brengen ? Wij menen van niet, en wij zijn overigens niet de enigen - de mensen van BATC, de mensen van de Regie der Luchtwegen, al diegenen die de luchthaven kennen en ze dagelijks moeten bereiken, zijn hiervan overtuigd. De opstoppingen die nu reeds beginnen aan de verkeerswisselaar van Machelen en Diegem zullen alleen maar worden verlicht in de richting van het nieuwe luchthavengebouw. Van een werkelijke en merkelijke verbetering zal nauwelijks sprake zijn. Een luchthaven waar zopas voor 21 miljard frank investeringen werd gedaan, wordt gepaaid met enkele schamele tientallen miljoenen franken en een nieuwe viaduct.

Onze goede collega Gaston Geens, de eerste Vlaamse minister-president, heeft het in een recente bijdrage in de Financieel-Economische Tijd over : Zaventem, onze schande. Hij voegt eraan toe dat de luchthaven die in het verleden verstrikt geraakte ingevolge haar onvoldoende opvangcapaciteit van een snel groeiend aantal reizigers en verhandelde tonnenmaat in de toekomst dreigt verstikt te worden door haar omgeving. Dit is reeds het geval, aangezien de toegang tot de luchthaven onmatig veel wordt versperd door verkeersopstoppingen allerhande.

Het risico bestaat dat de reiziger na 1 januari 1995 bij het verlaten van het luchthavengebouw de ervaring opdoet wanneer hij in het vliegtuig in een luchtzak valt. Hoe komt hij vanuit Zaventem in Brussel of naar een andere bestemming ? De wegeninfrastructuur rond de luchthaven is

Vermeiren

nog niet aangepast. Niettegenstaande ons wijd vertakt en uitstekend net van autosnelwegen is de luchthaven geblokkeerd omdat onvoldoende verbindingen bestaan of werden aangepast. Dit geldt nog meer voor het vrachtvervoer, waarvan niet alleen de vrachtwagenbestuurders, maar ook de aangrenzende woonkernen het slachtoffer zijn.

Het gebruik van het openbaar vervoer brengt weinig soelaas, aangezien er onvoldoende frequentie van treinen en bussen is gepland. Naar mijn mening komt deze analyse te laat of misschien gaat het om spijt omdat men heeft verzuimd om dit probleem tijdig aan te pakken.

Voor de vele honderdduizenden buitenlanders zal het eerste contact met België via Zaventem en hun eerste aanblik van het beeld van Vlaanderen en Brabant beslist niet erg meevallen. Wat is de reden van deze jarenlange onverschilligheid, deze verwaarlozing van het imago van Vlaanderen? Men krijgt de indruk dat de luchthaven van Zaventem voor de Vlaamse ministers -zoals de heer Geens het ook omschrijft- een Fremdkörper is, een vreemd lichaam dat men wil afstoten.

Indien men de luchthaven van Zaventem echter wil wurgen, wurgt men eveneens de groeipool Zaventem. Men onttrekt deze regio zijn aansluitingen met het buitenland, die essentieel zijn voor de verdere economische ontwikkeling van Vlaams-Brabant.

Een dergelijk beleid van de Vlaamse regering kan alleen de buitenlandse concurrentie ten goede komen, met name de luchthavens van Schiphol, Rijsel en Parijs. Wanneer men ziet hoe in Nederland en Frankrijk de toegangswegen naar de luchthavens wordt verzorgd en hoe alles in het werk wordt gesteld om de toegang te vergemakkelijken, moeten de verwaarlozing van Zaventem en de

stiefmoederlijke behandeling nog meer worden aangeklaagd.

In Nederland wordt Schiphol, gelegen in de gemeente Haarlemmermeer, op dezelfde voet gesteld als de zeehaven van Rotterdam. Dit geeft een idee van het belang dat onze noorderburen aan hun luchthaven hechten. De luchthaven van Zaventem is overigens niet alleen wegens het passagiersvervoer belangrijk, ook het vrachtverkeer vertegenwoordigt een belangrijke economische activiteit voor ons land. Tijdens de laatste jaren werd in de luchthaven van Schiphol een bedrag van 20 miljard gulden of 400 miljard Belgische frank geïnvesteerd, in Zaventem daarentegen, bouwt men nu een kleine noodzakelijke viaduct, waarvan de kostprijs ongeveer 70 tot 80 miljoen frank bedraagt.

Ik heb reeds jaren tevergeefs gepleit voor een gelijkaardige behandeling van Zaventem. Men laat Zaventem en de luchthaven in de kou staan. Wat waren de beweegredenen van de Vlaamse minister om de herinrichting van het kruispunt tot nu uit te stellen? Er werden reeds heel wat werken uitgevoerd die het inzake prioriteiten ongetwijfeld moeten afleggen tegenover Zaventem en de luchthaven.

Wij vestigen de aandacht op de enorme verkeersproblemen waarmee deze gemeente ingevolge het doorgaand verkeer van personenauto's en vrachtwagens wordt geconfronteerd.

Uiteindelijk heeft het bestuur van de gemeente zelf een verkeersstudie laten uitvoeren door professor Mortelmans van de KUL. Het is een lijvig document geworden en de oplossingen liggen niet onmiddellijk voor de hand.

Mijnheer de voorzitter, sta me toe om een conclusie uit deze studie te citeren: Zo wordt inzonderheid de noodzaak beklemtoond te zorgen voor nieuwe toegangswegen naar de luchthaven. Er wordt vooral aan-

dacht besteed aan een oostelijke ontsluiting, omvattende een verbinding tussen de A201 en de E40 Brussel-Luik en de E19 Brussel-Mechelen-Antwerpen. Deze werken werden overigens reeds voorzien in het investeringsprogramma, maar de kredieten worden niet toegekend. Einde citaat.

Waarom blijft het steeds bij plannen? Waarom geeft men geen prioriteit aan de uitvoering ervan?

Wij hebben de federale minister van Verkeerswezen reeds gewezen op de noodzaak om de luchthaven van Zaventem aan te sluiten op het Europees HST-net, wat beslist de verkeersproblemen voor de auto's zou kunnen verlichten.

Indien wij Zaventem als groeipool willen vrijwaren, moeten er dringend kredieten worden vrijgemaakt.

In verband met de problematiek van Eurometro is het velen opgevallen dat in de officieuze voorbereidende gesprekken die de bestuurders van Eurometro hebben gevoerd met het kabinet van de minister en de diensten van Bruggen en Wegen. Ik stel echter vast dat in het Hoofdstedelijk Gewest Brussel de gemeentebesturen hierbij nauwer worden betrokken. Ten einde met kennis van zaken te kunnen oordelen en alle facetten te bestuderen, zoals onder meer de verkeersproblematiek, moet deze discussie dringend uit de grijze zone worden gehaald. Het is dan ook de hoogste tijd om deze problematiek in het Vlaams Gewest te bespreken. Indien het hoofdstedelijk gebied hiermee namelijk akkoord zou gaan, zouden de Vlaamse gewestplannen worden gewijzigd.

Mijnheer de minister, ik verzoek u om er bij de betrokkenen op aan te dringen om hierover een discussie te houden. Ik hoop eveneens dat u gehoor zult vinden bij uw collega's uit de regering. Deze problematiek wordt nu reeds jaar en dag op de lange baan geschoven, Met name de minister van Verkeerswezen, de heer

Vermeiren

Sauwens, kwam zeer vaak ter plaatse en hij beloofde dat hij geen inspanningen zou sparen, maar helaas, er gebeurde niets. Mijnheer de minister, ik hoop dat u de tolk van de Vlaamse Raad en van deze regio zult worden en dat u eindelijk de nodige kredieten voor deze noodzakelijke werken zult uittrekken.

De voorzitter : De heer Van den Eynde heeft het woord.

De heer F. Van den Eynde (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, het is uiteraard noodzakelijk dat een land dat centraal gelegen is in Europa over een luchthaven beschikt en dat die luchthaven kan rekenen op uitstekende verbindingen met de belangrijkste steden die errond liggen.

Het pleidooi van de heer Vermeiren was op dat vlak zeer terecht. Er kan inderdaad heel wat worden gedaan om Zaventem efficiënter te maken. Anderzijds moet men de vraag durven stellen of er wel nood is aan een NMBS-verbinding en aan een metroverbinding. Tenslotte zijn de grote luchthavens in de wereld meestal slechts met een belangrijke lijn van openbaar vervoer verbonden met de dichtsbijgelegen stad.

Het is niet mijn bedoeling om een keuze te maken tussen de NMBS en de metroverbinding, maar ik kan niet anders dan vaststellen dat de NMBS op dit ogenblik op zijn minst aan het werk is. De verbinding tussen Zaventem en Brussel door de NMBS zal, voor zover wij er nu al kunnen over oordelen, zeker niet slecht zijn. Is de metroverbinding dan nog wel noodzakelijk? Die verbinding zal bovendien ook vanuit Brussel komen en het Vlaams Gewest is daarvoor nog niet gevat. Waarschijnlijk vernemen we daar straks meer over.

Het Vlaams Blok verbindt daaraan een communautair aspect. De Brusselse metro is nu niet bepaald een voorbeeld van het respect van de taalwetten. Wie de metro geregeld

gebruikt, kan daarover meespreken. Wanneer die metrolijn op Vlaams grondgebied wordt uitgebreid, moeten er waarborgen komen op het vlak van naleving van de taalwet. (Applaus)

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, zowel de beide hoofdinterpellanten, de heren Van Vaerenbergh en Vermeiren, als de andere interpellanten hebben ervoor gepleit om het geheel van de problematiek onder het hoofdstuk mobiliteit onder te brengen.

Het gaat immers in de eerste plaats over de bereikbaarheid van onze luchthaven, met name de verbinding met Brussel en het project Eurometro, dat door de heer Van Vaerenbergh werd naar voren gebracht.

Wij hebben kennis genomen van dit project via de media. Er werden echter ook reeds informele gesprekken gevoerd met het Brussels Gewest. Anderzijds heeft de n.v. Eurometro een concreet verzoek geformuleerd. Ik zal hierop dadelijk terugkomen.

Wij hebben herhaaldelijk onze bekommernis aan het Brussels Gewest overgemaakt met betrekking tot het Gewestelijk Ontwikkelingsplan voor Brussel. Ook in de pers is enige polemiek ter zake op gang gekomen toen zij op de hoogte werd gebracht van de projecten rond het voorontwerp Structuurplan Vlaanderen, waarover - althans wat het concrete concept betreft - een politieke beslissing moet worden genomen. Voorzitter Picqué heeft uitdrukkelijk de verdediging op zich genomen van een dergelijke beleidsbenadering. Beide gewesten hebben er overigens alle belang bij om hun strategieën op elkaar af te stemmen.

De problematiek van de ontsluiting van Zaventem en dus ook de mobiliteitsproblematiek zijn in deze discussie zijdelings aan bod gekomen.

Ook andere oplossingen in verband met de ontsluiting van Zaventem via het openbaar vervoer zijn hier ter sprake gekomen.

Het Brussels Gewest heeft op aanvraag van de n.v. Eurometro opdracht gegeven om een effectenstudie uit te voeren. Wij overwegen op dit ogenblik geen enkele gewestplanwijziging voor dit project. Vermits er geen enkel concreet verzoek werd geformuleerd, zullen wij vanzelfsprekend ook geen enkel initiatief ter zake nemen.

Er werd geen bouwvergunning, noch een stedenbouwkundig attest aangevraagd bij het Vlaams Gewest.

Aan de n.v. Eurometro werden op hun verzoek inlichtingen verstrekt in verband met de proceduriële aspecten, onder meer over de manier waarop vergunningen en bestemmingswijzigingen in Vlaanderen tot stand komen.

Er werd hen ook meegedeeld dat elk initiatief in het kader van de mobiliteitsverbetering principieel door het Vlaams Gewest wordt ondersteund. In dit verband werd minister Sauwens vernoemd wegens zijn bevoegdheid inzake openbaar vervoer.

Deze effecten moeten worden onderzocht en op elkaar worden afgestemd. De n.v. Eurometro is zich ervan bewust dat voor een dergelijk project een voorafgaandelijke gewestplanwijziging noodzakelijk is.

Wij hebben ook de eigen administratie om advies verzocht, zowel wat betreft de opportuniteit van het project als wat de reële haalbaarheid ervan betreft. Wij hebben dit advies nog niet ontvangen.

Wij vernamen dat de NMBS overweegt om haar station in de luchthaven volwaardig uit te bouwen, wat de haalbaarheid van andere initiatieven in een ander daglicht stelt.

Het Vlaams Gewest heeft niet de intentie om te participeren in de financiering van de metrolijn. Hierom

Kelchtermans

werd trouwens ook niet verzocht. Het grootste deel van het project zal worden gerealiseerd via privé-financiering.

Er werden terecht concrete vragen gesteld inzake het overleg. Bij een gewestplanwijziging moet er hoe dan ook overleg plaatsvinden. Naast de formele procedure die bij elke gewestplanwijziging wordt toegepast, zullen de betrokken gemeentebesturen alleszins bij de voorbereiding en bij het overleg worden betrokken.

De andere sprekers hebben het ruimer gezien en hadden aandacht voor de directe toegangsproblematiek en de mobiliteit in de omgeving van Zaventem. De heren Dielens en Van Vaerenbergh hebben gewezen op de betrokkenheid van De Lijn die ook heeft opgeroepen tot globaal overleg waar ik zo dadelijk op terugkom.

Mijnheer Van Dienderen, ons uitgangspunt is dat er geen nieuwe wegen moeten komen. Alvorens tot de aanleg van nieuwe wegen over te gaan, moet eerst het nut ervan in een globale, multimodale verkeersstudie onomstotelijk worden aangetoond. Daarvoor valt er van onze zijde geen enkele initiatief te verwachten voor het aanleggen van nieuwe wegen.

Mijnheer Vermeiren, sta mij toe u te zeggen dat de sociaal-economische betekenis van de luchthaven van Zaventem als één van de poorten van Vlaanderen, België en Europa buiten discussie staat. Vandaar onze bezorgdheid om de luchthaven zo optimaal mogelijk toegankelijk te maken. Wat mijn eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid in dit dossier betreft, heb ik vanaf 1992 van toen ik verantwoordelijkheid ter zake kreeg de administratie onmiddellijk de opdracht gegeven om een definitief plan op te stellen voor de bouw van het viaduct over het huidige kruispunt met de Vilvoordelaan. Dit project wordt mede gefinancierd door BATC. Het deel ten laste van het Vlaamse Gewest hebben wij

toen consequent ingeschreven op het programma 1993. Aangezien de BATC zich vooraf diende akkoord te verklaren met de co-financiering en nadien de passende overeenkomst diende te worden opgesteld, kon de aanbesteding slechts doorgaan op 22 november 1993. De vastlegging van 90.636525 frank - het deel dat door het Vlaamse Gewest moet worden betaald - is ingeschreven in het programma 1994. De werken zijn volop in uitvoering en zullen worden beëindigd einde 1995.

Mijnheer Vermeiren, de kritische vragen over de efficiëntie van dit viaduct verwonderen mij. Als ik mij goed herinner was u destijds samen met anderen in het kader van een betere mobiliteit voorstander van dit project. Vandaag betreurt u enerzijds dat de werken zo lang op zich hebben laten wachten, maar anderzijds maakt u tegelijkertijd de opmerking dat dit project geen structurele oplossing biedt voor het probleem. Overigens heb ik nooit beweerd dat dit project het probleem structureel zou oplossen. Ik weet wel dat hierdoor de opstopping wordt verplaatst.

De bewegwijzering naar de luchthaven wordt aangepast en er zal een duidelijk signalisatieplan worden opgesteld in overleg met de gemeenten. Er zal trouwens ook een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen passagiersvervoer en het vrachtverkeer, een discussie die ook al een aantal jaren aansleept en waar nu komaf mee wordt gemaakt. Otegensprekelijk zal het gebruik van het viaduct de toegankelijkheid tot het luchthaventerrein verbeteren. Ik vraag me echter af of het probleem van de vlotte toegankelijkheid zich niet binnen het luchthavencomplex zelf zal verplaatsen.

Hopelijk zullen hier door de luchthavenbeheerders zelf een aantal initiatieven worden genomen. Wij zijn er ons voldoende van bewust dat de bereikbaarheid verder moet worden geoptimaliseerd. Reeds in maart 1994 hebben wij in het strategisch

programma voor het Vlaamse Infrastructuurplan een bijkomende ontsluiting van de luchthaven vanaf de E19 en de E40 opgenomen die wordt geraamd op 1,4 miljard frank. Weliswaar moet dit kaderen in de multimodale studie waarnaar verder zal worden verwezen. Aangezien er nog steeds een eenduidige visie van de betrokken luchtvaartinstanties ontbreekt, kunnen concrete plannen en tracés vooralsnog niet worden uitgewerkt. Wij hebben bij de Regie der Luchtwegen aangedrongen om de coördinatie op zich te nemen en om met alle betrokken partijen onder andere de Regie zelf, de BATC, Sabena en andere luchtvaartmaatschappijen maar ook gemeenten en andere snel werk te maken van een eenduidige en geïntegreerde visie over het mobiliteitsprobleem rond de luchthaven in Zaventem, dit zowel wat de cargo- als de passagierstrafieken betreft. Alle verkeersmodi moeten hierbij worden betrokken. Wij hebben de administratie Wegeninfrastructuur de opdracht gegeven om samen met de administratie Ruimtelijke Ordening de nodige initiatieven te nemen tot overleg met de groep rond der Regie der Luchtwegen. Daarbij wordt best het gemeentebestuur betrokken. Er werd afgesproken dat de verschillende scenario's inzake de verdere verkeersontwikkeling zullen worden ingebracht in en getoetst aan het multimodale verkeers- en vervoersmodel voor Vlaams-Brabant. De administratie meent trouwens dat dit in de eerste helft van 1995 zal gebeuren.

Er is ook het ontwerp en opmaak van het Structuurplan Vlaanderen dat binnenkort aan de Vlaamse regering zal worden voorgelegd en waarin opties rond mobiliteit in knelregio's worden aangereikt. Ik denk hier ondermeer aan de verdere ontsluiting van de luchthaven in Zaventem. Wat dat betreft verwachten wij dus een aantal concrete voorstellen midden 1995. Vanaf dat ogenblik zal men meer inzicht krijgen in een aan-

Kelchtermans

tal concrete uitvoeringsplannen die eventuele werken mogelijk maken.

Ten slotte blijft er het probleem van de kredieten. Ook hier moet ik het refrein herhalen, de uitvoering en de fasering van een aantal goedgekeurde infrastructuurwerken, waarvan de wenselijkheid door niemand wordt betwijfeld, is altijd afhankelijk van de ter beschikking gestelde kredieten. Ten overstaan van de 20 miljard gulden waarover de heer Vermeiren heeft gesproken, moeten wij met 30 miljard frank de haven van Zeebrugge, de haven van Antwerpen en de hele industrieregio rond Gent ontsluiten. Daarenboven verwachten de havens zelf belangrijke financiële impulsen die in de miljarden frank lopen. Dan spreek ik nog niet van de maritieme toegangswegen die al evenveel bijkomende kredieten vragen. Ik denk aan de Waterverdragen die ook niet zonder budgettaire consequenties zullen blijven. Ik spreek dan niet over de waterwegen waaromtrent iedereen terecht aanklaagt dat de knelpunten al jarenlang dezelfde zijn en nog toenemen. Het zou erg zijn mocht men kunnen en niet willen. Het is echter het omgekeerde, het is willen maar vooralsnog niet kunnen.

De Voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer F. Vermeiren (op de tribune) : Mijnheer de minister, vooreerst wil ik u danken voor uw omstandig antwoord, een antwoord dat eigenlijk hoopvol is. Het is hoopvol maar niet nieuw. Iedereen is zich inderdaad bewust van de problematiek en van het feit dat men niet alleen moet willen maar ook kunnen.

In de budgettaire benadering van de hele problematiek moet de Vlaamse regering vandaag en ook morgen beseffen dat ze door het wurgen van de luchthaven in feite de economie enorm schaadt. Ik hoop dan ook dat er prioritaire beslissingen zullen worden genomen. Ik ben ervan over-

tuigd dat zowel de Regie der Luchtwegen, als BATC, als elke betrokken instantie en niet in het minst de gemeente, trappelen om werk te maken van een visie die op elkaar is afgestemd. Wanneer die visie duidelijk vorm heeft gekregen, moet duidelijk de wil bestaan om uit de impasse te geraken.

Ik heb als voorbeeld een bedrag van 20 miljard gulden geciteerd voor projecten die in Schiphol werden verwezenlijkt. Ik vestig ook de aandacht op het feit dat in de studie van professor Mortelmans slechts sprake is van 40 miljard frank te faseren over tien jaar. Dit betekent dat wanneer men de werken in de komende jaren zou starten en wanneer ze over verschillende jaren worden gefaseerd, men toch een betere oplossing kan bekomen dan vandaag het geval is. Eigenlijk is de oplossing van de viaduct slechts een pleister op een houten been.

Mijnheer de minister, ik vestig ook uw welwillende aandacht op het feit dat deze zaak niet alleen vanuit een economisch standpunt moet worden benaderd ; er is ook een reëel probleem van veiligheid ingeval van crash of van ernstige incidenten op de luchthaven. Ook dit element moet in aanmerking worden genomen om voor de toekomst een snelle oplossing te vinden.

Mijnheer de minister, ik dank u voor het bekendmaken van uw visie en voor het feit dat u bereidwillig zult meewerken aan de oplossing van dit concrete dossier.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de minister, ik had ook gevraagd wat de stand van zaken is betreffende het voorstedelijk vervoer rond Brussel. Een eventueel initiatief als de Eurometro moet inderdaad daarin worden gesitueerd.

Mijnheer de voorzitter, ik kondig aan dat wij namens de groenen een met redenen omklede motie zullen

indienen waarin wij precies aandringen op initiatieven van de Vlaamse regering om werk te maken van het voorstedelijk vervoer, ook om er bij de NMBS op aan te dringen dat men in het nieuwe tienjarenplan van 1996 tot 2005 de noodzakelijke investeringen voor het voorstedelijk vervoer rond Brussel zou opnemen.

Misschien kan de minister nog enige toelichting geven over de huidige stand van zaken.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Mijnheer de voorzitter, dit behoort niet rechtstreeks tot mijn bevoegdheid maar ik zal de vragen die de heer Van Dienderen heeft gesteld bezorgen aan de vertegenwoordiger van het Vlaamse Gewest in de raad van bestuur van de NMBS en aan de directeur-generaal van de NMBS.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, ik zal een met redenen omklede motie indienen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heren Valkeniers en Seghers werd tot besluit van deze interpellaties een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heren Van Vaerenbergh en Van Dienderen werd een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

BELEIDSNOTA Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse Gemeenschap
— 618 (1994-1995) - Nrs 1 en 2.

Bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de beleidsnota Een toekomstperspectief voor het mediabeleid van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de gesprekken over het mediapact sprongen af, maar voor de groenen blijven verdere gesprekken mogelijk.

De eerste doelstelling bestaat erin de openbare omroep meer slagkracht te geven en hierover zijn omzeggens alle partijen het eens. De grootste politieke verantwoordelijkheid situeert zich echter op dit punt en dat zal ik verder uitwerken in de motie van aanbeveling die ik naar aanleiding van dit debat zal indienen.

Deze motie is overigens grotendeels geïnspireerd door de reeds gevoerde gesprekken, waarbij duidelijk bleek dat de groenen geenszins het onderste uit de kan willen, maar wel belangrijke stappen willen zetten, samen met andere partijen, teneinde in een beter statuut te voorzien voor de openbare omroep. In dat verband verheugt het ons trouwens dat de heer Van der Maelen uitdrukkelijk een hand uitstak naar de partijen die weliswaar niet behoren tot de meerderheid, maar die wel bereid zijn ter zake mee te werken.

Uit een zin die de minister vanmorgen uitsprak, bleek duidelijk dat de liberalen opteren voor een landelijke commerciële radio, wat volledig indruist tegen het standpunt van de andere fracties. Deze diametrale tegenstelling verheugde ons omdat wij vaststellen dat de Vlaamse luisterraars zeer tevreden zijn over de zenders van goede kwaliteit die de

BRTN hen aanbiedt. Op het vlak van de televisie hebben wij immers geleerd dat de commerciële zenders de kwaliteit en de verscheidenheid geenszins ten goede komen. Integendeel, zij leiden tot vervlaking, ook van de openbare omroep, terwijl deze laatste zich eerder had moeten manifesteren en zijn eigenheid had moeten waarmaken.

Mijnheer de minister, ik meende nochtans dat wij het eens waren over het principe de openbare omroep reclamevrij te maken, al waren wij er uiteraard van bewust dat zulks een werk is van lange adem. Volgens ons was dit echter de doelstelling van de Vlaamse regering. Aanvankelijk waren wij het eens over de commerciële sponsoring, al was dat slechts een begin. Radio 1, de informatiezender van de openbare omroep, moest eveneens vrij van reclame worden gemaakt. Vanuit de CVP hoorden wij echter stemmen opgaan die dit akkoord ondergraven. In dat verband citeer ik een passage uit het betoog van de minister : De Vlaamse Raad opteert niettemin voor een geleidelijke vermindering van de private financiering. Einde citaat. Ik heb de indruk dat de CVP terugkomt op het aanvankelijk duidelijk gestelde toekomstperspectief. Een tweede citaat is het volgende : Bij de afbouw van eerst de televisiesponsoring, de sponsoring van evenementen uitgezonderd, en nadien geleidelijk van de radioreclame, moeten telkens gelijktijdig compenserende financiële middelen ter beschikking van de openbare omroep worden gesteld. Einde citaat.

Mijnheer de minister, de herhaal dat de groenen bereid blijven dit gesprek voort te zetten ten voordele van de BRTN. Wij zijn grote voorstanders van het principe van een openbare omroep, zeker in dit zo sterk gecommmercialiseerde landschap. Dat betekent echter niet dat de huidige BRTN ons zeer gelukkig stemt, integendeel. Wij hebben immers zware kritiek op hetgeen de traditionele partijen ervan gemaakt

hebben. Door zijn centralistische, uniforme, bureaucratische, bevoogdende, overgeprofessionaliserde, dure en vooral gepolitiseerde en sedert geruime tijd ook gecommmercialiseerde werking heeft de BRTN zich vervreemd, zowel van zijn doelstelling als van zijn publiek, wat nog erger is.

Deze analyse wordt nu blijkbaar ook door een aantal leden van de meerderheid gedeeld.

Wij moeten dus tot een nieuwe taakomschrijving van die BRTN komen waarin de klemtoon wordt gelegd op datgene wat hem van de commerciële initiatieven moet onderscheiden.

Hij moet zich tot een breed publiek blijven richten, maar kwaliteit moet op de eerste plaats komen. Sectoren waarin hij zich moet profileren, zijn volgens ons de informatie, met inbegrip van de sport, eigen drama, met ook aandacht voor het betere populaire genre, cultuur en amusement van een hoger niveau. Wat volgens ons op die openbare omroep, zeker op de televisie, geen plaats mag vinden zijn de pulpseries, de goedkope spelletjes, de soaps en de uitzendingen voor al te specifieke doelgroepen. We denken hier aan de uitzendingen door politieke derden. Voor ons moet de openbare omroep een vormende, educatieve opdracht behouden. Toch blijft de vraag of het in dit geëvolueerde landschap de uitdrukkelijke opdracht van de openbare omroep moet blijven om schoolradio en -televisie aan te bieden. Is het niet beter dat de ervaring van de BRTN ter zake wordt gebruikt ? In ons educatief landschap is er behoefte aan multimediale pakketten van vorming en van onderwijs. Bij de BRTN zit er heel wat kwaliteit om deze dingen te leveren. Moet dat in dat instituut blijven ?

Mijnheer de minister, ik wens hier een voorstel te doen waarop ik graag uw reactie zou kennen. Kunnen we niet een Vlaams Centrum voor de Beeldeducatie oprichten dat voor

Van Dienderen

deze multimediale pakketten kan zorgen, dat talent en ervaring vanuit de BRTN krijgt en dat de opleiding en vorming van journalisten op zich kan nemen ? We stellen ook vast dat voor al die nieuwe initiatieven inzake audiovisuele media in zeer grote mate wordt geput uit het personeel van de BRTN. Men moet dus toegeven dat daar een goede vorming wordt gegeven. Zou deze vorming niet op een zelfstandige wijze in dat Vlaams Instituut voor de Beelddeducatie kunnen worden gegeven ? Zou men daar geen cursussen beeldopvoeding voor het onderwijs en voor het vormingswerk klaarstellen ? In Vlaanderen hebben wij eigenlijk geen echt instituut dat zich bezighoudt met het audiovisueel materiaal. Wij hebben geen echt audiovisueel rijksarchief. In een maatschappij die zich meer en meer naar klank en beeld ontwikkelt, is dat toch heel belangrijk. Dit zou ook een taak voor dat Vlaams Centrum voor Beelddeducatie kunnen zijn. Het moet echter van de BRTN worden losgekoppeld.

Nog filosoferend over die nieuwe opdracht en over die preciezere taakomschrijving is het mijns inziens nuttig om eens het oor te luisteren te leggen bij de communicatiewetenschappers.

Leen D'haenens uit Gent heeft onlangs een studie over de BRTN gemaakt. Daarin zegt zij dat de BRTN een voortrekkersrol heeft, moet durven te experimenteren, kwaliteit moet brengen. Tegelijkertijd echter moet de nationale zender het grote publiek bereiken.

Ik denk dat dit een correcte uitspraak is waarmee we kunnen instemmen. Wij staan achter experimenten en vernieuwing, maar niet in die mate dat men van het grote publiek gaat vervreemden, zeker niet bij de televisie. De radio heeft, met zijn zes zenders, ter zake heel wat meer comfort en kan meer de weg

van het experiment inslaan. De televisie, die het om financiële redenen met twee zenders moet rooien, kan daar zeker niet te ver in gaan.

Verder zegt Leen D'haenens en ik citeer : Niet een tekort aan creativiteit en vrijheid plagen de BRTN, maar er heerst bij de openbare omroep een totaal gebrek aan visie, aan een programmabeleid. Einde citaat. Dit lijkt mij, wat de televisie betreft, zeer juist te zijn. De radio kan, met zijn zes zenders op heel verschillende soorten van luisteraars inspelen : jong naar oud, liefhebbers van lichte of van zeer modernistische muziek. Iedereen kan bij de BRTN-radiozenders aan zijn trekken komen.

Maar een zelfde programmabeleid, een zelfde bereidheid om te luisteren naar de wensen van de kijkers moeten wij helaas missen bij de televisie, althans volgens een bepaalde communicatiewetenschapper van de Rijksuniversiteit Gent. Positief is wel dat de makers van het programma Ter Zake, waarover ook in de Vlaamse Raad met veel lof wordt gesproken, akkoord gingen met een permanente evaluatie van hun uitzending door dezelfde wetenschapper.

Mijnheer de minister, ik ben erover verheugd dat u in uw tekst pleit voor een efficiënte en minder logge BRTN en dat u onderstreept dat de openbare omroep zich van de commerciële moet onderscheiden door programma's met een meerwaarde te brengen voor zowel de hele bevolking als doelgroepen. Nogmaals, voor ons mag de televisie niet voor te kleine doelgroepen worden gemaakt, want dan gaat men de weg op van een getto-zender. Dat mag niet de bedoeling zijn van een openbare omroep.

Hoe moet de BRTN worden geleid ? Vanmorgen hoorden wij het emotionele pleidooi tegen politisering van de heer Van Rompuy, die volgens hem de oorzaak is van heel wat falen. Mijns inziens heeft hij gelijk. Ik herinner er evenwel aan dat hij en

zijn collega's van de andere traditionele partijen het BRTN-decreet hebben opgesteld zoals het nu is, met alle mogelijkheden van politisering. Hij en zijn confraters hebben de BRTN gepolitiseerd ! Hij heeft zware zelfkritiek geuit. Als dit in een voorstel van decreet wordt omgezet, dan gaan wij de goede weg op.

Een van de medewerkers van de BRTN-radio, Leo Hellemans, heeft recent in een vrije tribune een beeld geschetst van de manier waarop de gepolitiseerde omroep werkt : eerst worden de plannen van onderuit - waarvoor de heer Dirk Van der Maelen heeft gepleit - door de hiërarchische oversten gebundeld en voorgelegd aan de raad van bestuur en dan wordt de zandloper gekeerd en begint alles van vooraf aan. Op die manier worden er geen beslissingen genomen. Ik citeer hem : De BRTN is een marionet en aan alle kanten tegelijk wordt aan de touwtjes getrokken. Einde citaat. Het zijn de Eric Van Rompuys die aan die touwtjes hebben getrokken. Ook de VLD heeft zich daaraan bezondigd.

Dat zal nu evenwel veranderen, want wij verlenen de openbare omroep maximale autonomie. Wij hebben erop aangedrongen om de gepolitiseerde raad van bestuur gewoon naar huis te sturen, onze debatten in de Vlaamse Raad in dat verband te beperken tot het meerjarenplan en de begroting en het eigenlijke werk toe te vertrouwen aan het directiecomité dat binnen de door de politici in openbaar debat vastgelegde klijntjes moet handelen. In de commissie bleek dat voorstel te verregaand. Nochtans zouden wij er ten minste moeten voor zorgen dat de raad van bestuur zich beperkt tot de grote lijnen en dat het directiecomité volledig verantwoordelijk wordt voor het dagelijks bestuur van de instelling.

De openbare omroep moet geleidelijk reclamevrij worden, een punt uit de onderhandelingen. Dan moeten er wel alternatieve financieringsbronnen worden aangeboord. Ik zal straks nog iets zeggen over het au-

Van Dienderen

diovisueel fonds dat hiertoe zou kunnen dienen.

Tijdens de onderhandelingen zijn wij het er ook over eens geworden dat de BRTN, zeker de radio, de middelen moet krijgen om de trein van de digitalisering niet te missen, wat de lokale radio's ook ten goede moet komen.

Tot zover mijn hoofdstuk over de openbare omroep. Ik kom nu tot mijn opmerkingen over andere actoren in het medialandschap, waarover ik vlugger zal heengaan.

Belangrijk is - collega Van der Maelen heeft het daar ook over gehad - dat er maatregelen worden genomen om de concentratietendens bij de schrijvende pers tegen te gaan. Ik heb met belangstelling geluisterd naar zijn situatieschets in de Verenigde Staten van Amerika, waar men de concentratie beperkt. Mijns inziens moeten wij dezelfde weg volgen.

Ik ben erover verheugd dat wij het erover eens waren om het redactiestatuut aan belang te laten winnen. Dat is immers de garantie voor kwaliteit en verscheidenheid en het is de erkenning van het intellectueel kapitaal dat aanwezig is in de schrijvende pers en zonder hetwelk pluriformiteit, zo belangrijk voor onze democratie, niet kan.

De voorzitter : De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers : Mijnheer Van Dienderen, mijn opmerking geldt enkel het voorbeeld over de Verenigde Staten. Het blijkt dat het hier wel degelijk gaat over beperkingen van de rechtspersoon die eigenaar is van het medium. Dit zegt dus niets over de belangengroepen die er achter staan. Zo sluitend is het dus ook weer niet.

De heer H. Van Dienderen : Dan zullen wij dit als Vlaamse wetgever sluitender moeten maken. Als u suggesties hebt, zullen wij die graag aan-

vaarden. We moeten ook werken aan het redactiestatuut. Het verheugt mij dat de minister ondermeer via de stichting voor de pers beloofd heeft daar werk van te zullen maken.

Ook VT4 is al een aantal keren aan bod gekomen. De groenen zijn niet verantwoordelijk voor het monopolie van VTM en wij voelen ons niet geroepen om het te verdedigen. In het licht van de bestaande Europese regelgeving pleiten wij voor het creëren van een kader, wat ook de VLD reeds opmerkte. Wij pleiten voor een gentlemen's agreement. We vragen VT4 om te doen wat ze beloofd hebben, namelijk zich houden aan de specifieke Vlaamse regels. Op dat gebied zouden ze dan meer doen dan VTM dat de beslissingen van de Vlaamse Raad voor Reclame en Sponsoring op Radio en Televisie gewoon aan zijn laars lapt. Zij stappen steeds weer naar de Raad van State. Wij moeten VT4 vragen om rekening te houden met de beslissingen van de Vlaamse Raad voor Reclame en Sponsoring op Radio en Televisie. Dit zou deel moeten uitmaken van zo'n raamakkoord, gentlemen's agreement of cultureel lastenboek.

Wat de lokale radio's betreft, pleit ik voor meer zendcomfort door betere controle op het zendvermogen van de burens. Nu worden lokale radio's immers zeer vaak door hun burens gestoord. Ik pleit er in tegenstelling tot andere groepen ook voor dat de lokale radio's, naast de regionale televisie, een beroep zouden kunnen doen op het audiovisueel fonds - dat moet helpen om de BRTN meer reclamevrij te maken - om specifieke informatieve, culturele en vormende initiatieven te kunnen nemen. In het commerciële kader waarin de lokale radio's momenteel werken kunnen ze dat helaas niet doen. Ten slotte vinden wij het belangrijk dat de principes van kleinschaligheid en onafhankelijkheid voor de lokale radio's behouden blijven.

Ik zal ook even nader ingaan op het audiovisueel fonds. Ik citeer de

Vlaamse Mediaraad omdat die vanuit een invalshoek werkt waarmee de groenen het helemaal eens zijn. Mijnheer de minister, naast uw reactie op onze voorstellen had ik graag ook uw mening over de voorstellen van de Mediaraad gehoord. De Mediaraad is voorstander van de oprichting van een fonds, te spijzen met mogelijke heffingen op de inkomsten van reclame op radio en televisie en van de kabel. Deze middelen moeten ten goede komen aan de eigen media en de eigen produkties. Bent u het eens met deze concretisering van de wijze waarop de middelen voor het audiovisueel fonds zouden kunnen worden bekomen? Volgens de Mediaraad zou dit met deze heffingen moeten gebeuren. Uiteraard kunnen we dit niet van vandaag op morgen realiseren. U zult daarover moeten praten met de federale regering en met uw collega's van de andere gemeenschaps- en gewestregeringen. In onze ingewikkelde structuur vallen deze heffingen immers onder de federale bevoegdheid. We kunnen echter afspreken om dit gezamenlijk mogelijk te maken om op die manier in te spelen op de suggesties van de Vlaamse Mediaraad. Zo kunnen we Radio 1 reclamevrij maken en informatieve initiatieven van lokale radio's en regionale televisieomroepen mogelijk maken.

Minister H. Weckx : Mijnheer Van Dienderen, ik heb de problematiek van het audiovisueel fonds zelf aangebracht in de bespreking. Wat het principe betreft, ben ik het daar dus zeker mee eens. Tijdens de bespreking heb ik gezegd dat we de mensen moeten vertellen wat we als Vlaamse Raad kunnen, maar vooral ook wat we niet kunnen. Het is duidelijk dat we deze materie niet in eigen handen hebben, gelet op de staatsvorming en de daaruit voortvloeiende bevoegdheidsherverdeling. Als heffing is dit uiteraard nog steeds een federale bevoegdheid. Met andere woorden, aangezien deze heffingen nog heel lang op zich kunnen laten wachten, ben ik bereid om naar andere initiatieven te zoeken. Wat het au-

Weckx

audiovisueel fonds betreft, mag er geen misverstand bestaan. Ik ben er een groot voorstander van omdat ik weet dat het onmogelijk zal zijn om in de komende jaren de dotatie van de BRTN spectaculair te verhogen.

Tijdens de bespreking van het nieuwe voorontwerp van decreet betreffende de BRTN zal de Vlaamse regering concrete voorstellen lanceren om een dergelijk fonds te spijzen.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de minister, gaat u akkoord met de concrete suggestie van de Vlaamse Mediaraad inzake de heffingen zowel op reclame op radio en televisie als op de kabelmaatschappijen ? De reclame en de kabelmaatschappijen zijn in het medialandschap immers de economisch lucratieve sectoren. Ik ben van mening dat een gedeeltelijke overheveling van middelen naar de culturele sector die grotere behoeften heeft verdedigbaar is.

Werden ter zake reeds onderhandelingen gevoerd op federaal niveau ?

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, ik herhaal dat ik ter zake reeds initiatieven heb genomen.

Er bestaan nog andere oplossingen om het audiovisueel fonds te spijzen zoals onder meer de nieuwe wet op het auteursrecht. Ik heb dit reeds overlegd met de bevoegde federale minister. De nieuwe wet op het auteursrecht bepaalt dat een bepaald percentage van de inkomsten, na verplicht advies van de gemeenschappen, gereserveerd kan worden voor culturele aangelegenheden.

Ik herhaal dat ik voorstander ben van het audiovisueel fonds. Ik beklemtoon dat men moet zoeken naar andere oplossingen om het fonds te spijzen veeleer dan alle heil te verwachten van een overleg met de federale overheid en de andere gemeenschappen.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de mi-

nister, het respect voor de Vlaamse regelgeving is tijdens dit debat reeds herhaalde malen ter sprake gekomen.

Agalev is van mening dat de Vlaamse Raad voor Reclame en Sponsoring op radio en televisie meer slagkracht moet krijgen zodat hij boetes kan opleggen waardoor inbreuken op de regelgeving worden ingedijkt.

Mijn fractie steunt het voorstel van decreet van de heer Van der Maelen inzake het recht op informatie en vrije nieuwsgaring te verzekeren zodat de exclusiviteitsrechten beperkt worden. Op die manier kan de BRTN een beperkt maar essentiële verslaggeving van voetbalwedstrijden uitzenden. Het recht op informatie dwingt ons de exclusiviteitsrechten te beperken.

De kabelmaatschappijen moeten een gedragscode ontwikkelen zodat men niet terecht komt in een duale informatiemaatschappij met informatierijken en -armen. De kabelmaatschappijen moeten tegen een betaalbare prijs een basispakket aanbieden aan iedereen. De bijkomende aanbiedingen moeten eveneens betaalbaar blijven.

Dit debat wordt beheerst door de Europese regelgeving.

Ik stel vast dat het Verdrag van Maastricht en de richtlijn Televisie zonder grenzen het economisch belang laat primeren boven het culturele belang. Dit heeft voor gevolg dat Vlaanderen over weinig juridische middelen beschikt om constructies te bestrijden die onze regelgeving omzeilen.

Mijnheer de minister, ik dring erop aan dat de culturele paragraaf van het Verdrag van Maastricht ingetrokken wordt zodat de subsidiariteitsregel inzake mediadossiers ten volle tot haar recht komt.

De groenen willen onze regelgeving doen respecteren, niet alleen door VTM, maar door alle zenders die tot

in onze huiskamers doordringen via de kijkkast. Dat behelst vast en zeker ook een omroep zoals VT4, maar ook alle andere commerciële initiatieven, TFI en dergelijke, die via de kabel worden verspreid.

De Europese regelgeving zou via een nog uit te werken cultuurparagraaf moeten voorzien in een toetsing aan de eigen, in dit geval Vlaamse decreetgeving. Dan zou elke omroep die op de Vlaamse kabel wil uitzenden - dus niet alleen diegenen die vanop ons grondgebied opereren - aan onze regels moeten voldoen. U zegt toch zelf dat VT4 verkiest vanuit Londen te werken om de plaatselijke spelregels te omzeilen. Zolang we er niet in slagen dit waar te maken, dan strompelt de politiek maar wat achteraan de economische motor die de wetten stelt. Vanmorgen pleitten zelfs grotere fracties dan Agalev voor een cultuurparagraaf en ik hoop van harte dat u zich daarvoor zult inzetten.

Een ander punt waarvoor u een lans hebt gebroken, is de ontwikkeling van een ordelijk systeem inzake beleidsvoorbereiding, wetenschappelijke ondersteuning, beleidsuitvoering en controle. Op dit ogenblik is het allemaal veel te amateuristisch georganiseerd.

Mijnheer de minister, collega's, de groenen zijn bereid verder te praten en daarom hebben we een motie van aanbeveling klaar die niet onmiddellijk het onderste uit de groene kan wil halen, maar waarin wel de zin werd geschrapt waarmee de VLD de deur voor landelijke commerciële radio wil openzetten. Wij willen dat niet en de drie anderen evenmin.

Mijnheer Chevalier, ik merk toch nog even op dat radio Donna géén commerciële radio is, maar wel een openbare zender. Het programma-aanbod van Donna kan best, maar we zijn het wel met de liberalen eens dat de openbare omroep absoluut reclamevrij moet worden gemaakt. Radio 1 en 2 komen in onze ziens-

Van Dienderen

wijze dan wel het eerst aan de beurt, radio Donna volgt als laatste.

In onze motie hebben we heel wat ideeën van de minister opgenomen om in combinatie met onze visie een nieuw statuut voor de openbare omroep te creëren. Dat moet dan paal en perk stellen aan de commercialisering, de politisering en de bureaucrativering van de BRTN en zodoende de Vlaamse Gemeenschap de kwalitatief hoogstaande omroep verschaffen die ze verdient en waarvoor ze meer dan voldoende kijk- en luistergeld betaalt. We hopen dat onze motie wordt goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Olaerts heeft het woord.

De heer H. Olaerts (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kom hier vandaag niet om op de pianist te schieten, maar ik klaag wel het cowboygehakketak aan van de jongste acht jaar.

De tekst van de minister die voorligt - en ik noem die tekst een drempeltekst - verschilt van de onze.

Er is een verschil in de financieringswijze met betrekking tot de BRTN waar wij liever op termijn een zuivere financiering zagen.

Wij verschillen blijkbaar van mening over het VTM-monopolie, en ook over VT4.

Onze tekst gaat nog verder, onder andere in de vermindering van reclame op de BRTN-radio. Wij pleiten ook voor een uitbreiding van de tekst als promotor van de BRTN. Wij hebben er al vele jaren voor geijverd om de B in de afkorting BRTN naar beneden te drukken en de V er als een vrije vogel te laten opstijgen en dus te pleiten voor de titel VRT.

Wij willen de slechte Mediaraad vervangen door een mediainstituut en wij zijn ook voorstander van de op-

richting van een consumentenraad. Wij hebben ook gepleit voor het vak van media, omdat men in een zo vluchtig medialandschap mensen zou moeten kunnen verduidelijken wat het verschil is tussen fictie en realiteit.

Mijnheer de minister, uw medianota is een beloftevolle poging tot een zekere termijnstrategie inzake de media. Wij betreuren dat er geen brede consensus is ontstaan over de krachtlijnen. Wij vinden ons echter terug in heel wat van uw voorstellen, en daarom zullen wij deze medianota steunen en het mediapact onderschrijven mits precieze uitklaring en terugkoppeling. Het uiteindelijke werk moet immers nog beginnen.

De heer A. Denys : Mijnheer Olaerts, ik heb in een persmededeling van uw partijvoorzitter, de heer Anciaux, gelezen dat hij inging tegen de beslissing van minister Weckx in verband met zijn standpunt inzake VT4. U zegt hier echter dat u het eens bent met de medianota van de minister.

De voorzitter : Mijnheer Denys, laat de heer Olaerts verder zijn betoog ontwikkelen, wellicht krijgt u op die manier een antwoord op uw vraag.

De heer H. Olaerts : Ik heb enkele verschilpunten aangehaald, en ik heb ook enkele voorbeelden gegeven waar wij in verdergaan. Niettemin wens ik de aandacht te vestigen op een aantal punten, zoals de openbare omroep, de commerciële omroep, de kabel, het naleven van de regelgeving en het mediainstituut en ook de lokale radio's en de regionale televisiezenders.

Openbare radio en televisie staan voor ons centraal in de mediadiscussie. Onze taak bestaat erin de BRTN in staat te stellen op een leefbare manier cultuur en kwaliteit te brengen. Wij wensen een openbare omroep die een stuwende rol kan spelen in het proces van de democratische burgerschapsvorming. Het budget moet bijgevolg voldoende groot

zijn, en principieel wensen wij de orthodoxe situatie van overheidsgelden voor een openbare omroep en reclamegelden voor de commerciële zenders. In deze zin zijn wij verheugd over een mogelijke geleidelijke afbouw en striktere reglementering van de reclame op de BRTN-radio.

Los van alle bespiegelingen over het karakter van de retributie of belasting, is ons ideaalbeeld dat het kijken en luistergeld integraal zou worden gebruikt voor de financiering van de BRTN, het Mediafonds of het audiovisueel fonds. Wij vragen ons overigens af waarom er kijk- en luistergeld wordt geïnd indien het niet wordt gebruikt voor de financiering van radio en televisie.

Wij pleiten dan ook voor een volledige bevoegdheid over inning en besteding van deze gelden door de gemeenschappen en de gewesten. Indien het geïnde bedrag niet volstaat, moet de dotatie worden volgestort door de overheid en indien het geïnde bedrag de dotatie overschrijdt, moet het worden gebruikt voor steun en verankering of diversificatie in de media.

Sponsoring op de BRTN kan in deze situatie nog, maar dan wel mits een striktere reglementering. Tevens menen wij dat de BRTN moet samenwerken met de commerciële zenders. Samenwerking in plaats van het gelijktijdig uitzenden van verkiezingsshows of sportevenementen is immers een bewijs van goed beheer en het betekent een garantie voor een hogere kwaliteit. Wij denken hierbij eveneens aan een samenwerking met Nederland, dit als prioritair element in de groei van de samenwerking met andere taal- en cultuurgebieden in Europa.

Voor ons is het evident dat de Taalunie ter zake een belangrijke rol dient te spelen.

Wij steunen de voorgestelde organisatorische aanpassing van de BRTN.

Olaerts

Wij verwachten dat ze zal resulteren in een raad van bestuur die alleen nog het algemeen beleid bepaalt, met leden die het bewijs leveren van een reële - academische of professionele - deskundigheid. Wij verwachten dat in het directiecollege voldoende managementtalent aanwezig zal zijn. Het directiecollege moet ook zorgen voor een doorzichtige en soepele structuur zonder overbodige tussenschakels. In het verleden was de BRTN al te zeer een instrument van de vakbonden. Nieuwe personeelsleden krijgen geen ambtenarenstatuut meer en ook het statuut van het huidige personeel moet voor herziening vatbaar zijn.

De journalisten moeten uiteraard afdoende worden beschermd.

Ik leg speciaal de nadruk op het statuut van degenen die door de BRTN aan het werk worden gezet. Er moet eindelijk klaarheid worden geschapen.

Ik zal het dan nog niet hebben over het mogelijke verschil dat er kan zijn tussen artistieke of niet-artistieke medewerkers. Het kan voor ons echter niet dat er inzake statuutbepaling met twee maten en gewichten wordt gewerkt. Er groeit een steeds grotere wrevel tussen degenen die een ambtenarenstatuut hebben en degenen die via vennootschappen werken. De overheid heeft de dwingende taak te zeggen wat wel of niet kan. Een staatsomroep moet het voorbeeld geven.

Voor de BRTN heb ik vier wensen.

Ten eerste, wens ik de oprichting van een consumentenraad met een brede samenstelling van de maatschappelijke actoren, zodat ook de kijker en de luisteraar een kwalitatief oordeel kunnen vellen over de programmering van de BRTN.

Ten tweede, de gastprogramma's moeten grondig worden geëvalueerd. Zo nodig moeten ze allemaal

worden afgeschaft, maar dan allemaal. De Volksunie hecht veel belang aan juiste informatie en aan neutrale duiding.

Ten derde, in het kader van de informatieopdracht wensen wij dat de teletextberichtgeving op een volwaardige wijze wordt uitgebouwd ten behoeve van de kijker en van de promotie van de BRTN.

Ten vierde, de naam van ons cultuurinstrument bij uitstek is nog steeds een flauw aftreksel van de benaming in het unitaire België. Dit kan niet meer in een tijd waarin alle Vlaamse instellingen Vlaamse namen dragen. Wanneer komt er een naamsverandering ?

Indien u de V er boven de B zou inslaan, zakt de B en komt de V duidelijk naar boven en voren als een knappe vertaling van "vogelvlucht" : VRT. Het is niet moeilijk om beide opvattingen te verzoenen, op voorwaarde dat men hiertoe bereid is.

Mijnheer Coveliers, u hebt ongetwijfeld al ondervonden dat men zich ook zonder hamer op de vingers kan tikken. Indien u meent aan spiegelbeeldvorming te moeten doen, zou uw spiegel wel eens kunnen schrikken.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal het nu hebben over de commerciële omroep en de kabel. Commerciële omroepen mogen niet het middelpunt vormen van de politieke belangstelling. Een commerciële zender verkoopt vaak in de eerste plaats reclameblokken, die tussendoor worden opgevuld met programma's. In deze zin blijven wij dan ook gekant tegen het invoeren van een landelijke commerciële radiozender, tenzij er etherdichte waarborgen zijn voor onze principiële bekommernissen. De oorspronkelijke principiële bekommernissen zijn niet terug te vinden in de commerciële televisiezenders.

Het Vlaamse radiolandschap leidt tot tevredenheid van een groot aantal luisteraars. Dit kan worden aan-

getoond aan de hand van de luistercijfers.

De heer A. Denys : Welke principiële bekommernissen vreest u niet te zullen terugvinden bij een landelijke commerciële zender, maar wel bij een zender als Radio Donna ?

De heer H. Olaerts : Mijnheer Denys, ik zal mij vandaag niet laten verleiden in het bijzijn van iemand die een vergiftigd geschenk heeft gekregen op het gebied van de media. Ik, die hier bij manier van spreken op leercontract ben en die tevreden is dat hij hier wat haren mag verzamelen, maar hij heeft ook de toelating gekregen om u in het haar te zitten.

U hoeft niet te denken dat ik hier een bloempotfunctie vervul. Vroeger dacht men dit ook. Ik verwijs onder meer naar de KS-commissie. Soms vertoonde de bloem wel meer gelijkenis met een cactus.

Ik zal het debat niet opentrekken naar Radio Donna, ik wil het houden bij de algemene lijn.

Goede evolutie en creativiteit mogen niet worden geketend.

Naar aanleiding van de heisa omtrent VT4 betreuren wij dat de huidige juridische regelgeving inzake televisie blijkbaar leidt tot conflicten.

In de eerste plaats roepen wij alle media-actoren op om de bestaande regelgeving te respecteren en zich te bedienen van de beschikbare rechtsmiddelen.

Wij zullen ons alvast houden aan de Europese en gerechtelijke beslissingen inzake de commerciële omroepen. We zullen overigens niet anders kunnen.

Om even terug te komen op het dossier VT4 moet ik een klein bochtje nemen. Niet alleen inzake media maar ook inzake dienstverlening worden wij herhaaldelijk geconfronteerd met de omzetting van Europese richtlijnen in onze wetgeving. Op basis van een antwoord dat ik vorig

Olaerts

week nog van minister Wathelet heb ontvangen, heb ik moeten vaststellen dat die omzetting ook in het federale parlement achterwege blijft. Daardoor rijst de vraag naar het algemeen - noem het Vlaams - belang en dat is hier het werk aan de winkel. Er is een juridisch kader nodig voor het algemeen en het Vlaams belang.

De voorzitter : De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers : Zowel uit het recente schorsingsarrest van de Raad van State als uit het arrest van de Europese Commissie blijkt dat ook uit een richtlijn - en Televisie zonder Grenzen is een richtlijn - subjectieve rechten kunnen worden geput zowel door een individu als door een rechtspersoon. Die subjectieve rechten moeten uiteraard onmiddellijk worden erkend door de nationale rechter. Dus gaat het niet over het algemeen belang, zoals u het stelt, mijnheer Olaerts, maar wel over de vraag in hoeverre de subjectieve rechten bepaald in de richtlijn worden bekrachtigd door de nationale wetgever.

De heer H. Olaerts : Ik heb geen juridische opleiding, wat ik soms in hoge mate betreurt, zodat ik mij niet in deze discussie wil storten. Als lid van de Vlaamse Raad en van het Belgische parlement stel ik gewoon vast dat er een kader ontbreekt om op te treden, dat wij nagelaten hebben voorbereidend werk te doen, dat wij gewoon achterna hinken. Zonder te willen schieten op de Europese christen-democraten, de socialisten of de liberalen kan ik niet om die vaststelling heen.

Over de juridische aspecten van dit zogenaamde ijzersterke dossier van minister Weckx kan ik mij niet uitspreken, omdat ik mij daartoe niet bevoegd voel.

Ik ben het deels eens met wat de minister zei. Wij kunnen wel tegen de bierkaai vechten, dat heb ik in mijn

leven reeds vaak gedaan, maar ik wil al dat bier niet drinken.

Uiteindelijk gaat het niet tegen de buitenlandse zenders maar zoals de minister heeft gezegd tegen de zenders die onze regelgeving ontlopen, dus ook tegen de zenders die het algemeen belang ontlopen.

De heer A. Denys : Na die discussie heb ik kunnen vaststellen dat er nu ook binnen de Volksunie een discussie ontstaat inzake het mediabeleid tussen de fractie en de partijvoorzitter. U volgt dus minister Weckx en niet de heer Anciaux.

De heer H. Olaerts : Mijnheer Denys, ik wil u even tot de orde roepen. U lijdt zeer doelbewust aan een selectief geheugen en aan een selectief gehoor.

De heer A. Denys : Ik vraag alleen maar of mijn interpretatie juist is of niet.

De voorzitter : Mijnheer Denys, als u het woord wenst te nemen, wil u het dan vragen ?

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, willen wij een helder debat dan moeten wij af en toe de heer Olaerts onderbreken om duidelijk te weten wat hij bedoelt.

De voorzitter : U wacht nooit tot het einde van het betoog. Vraag tenminste het woord.

De heer H. Olaerts : VTM kan dus verder initiatieven nemen en uitzenden op kanaal 2 met het inlassen van reclamesegmenten. Het VTM-monopolie kan op termijn niet meer worden gegarandeerd. Wie heeft de afspraken indertijd gemaakt ? Ik heb geen zin om op gelijk wie te vitten.

Men moet enkel nagaan onder welke voorwaarden kanaal 2 er komt. Hoe gaat de VT4-zaak juridisch aflopen ? Het zou eenvoudig zijn mocht een zender zich tot het Hof in Luxemburg richten met de klacht met betrekking tot de vrije dienstverlening en vrije concurrentie in Europa. Het zou gemakkelijk zijn mocht het Hof

te Luxemburg zich wel snel uitspreken. Ik ben geen jurist en zal de zaak hier dus niet tot op het bot uitpluizen.

Wij zijn niet blind voor de snelle ontwikkelingen in de media. Wanneer die commerciële zenders toch ons land binnendringen, dan moeten die op Vlaamse benen staan en niet louter een buitenlands filiaal zijn. Dat betekent een Vlaamse aanwezigheid in kapitaal en het brengen van Vlaamse produkties. Dat past precies in het kader van wat de Volksunie bijtreedt, ook Bert Anciaux, mocht u daaraan twijfelen. Wij kiezen voor het algemeen belang dat in een wettelijk kader moet worden vastgelegd. Mede door de hoge kabelingsgraad van ons kleine cultuurgebied is het erg kwetsbaar. Elke zender die door een kabelmaatschappij wordt uitgezonden, kan het gehele Vlaamse publiek bereiken. Er is geen enkel land waar de markt zo vrij is als bij ons.

Mits een kleine investering kan het voltallige Vlaamse publiek worden bereikt. Dit wil zeggen dat wij niet zoveel Europese lesjes moeten krijgen inzake de bescherming die wij wensen. Wij zijn alleen wat laat. In afwachting van de bescherming van de kleinere culturen op het Europese vlak, moeten wij dus proberen maatregelen te nemen. Dit zal het voorwerp uitmaken van een hele discussie. Enerzijds moet onze markt minder aantrekkelijk worden voor buitenlandse privé-zenders ; anderzijds moeten er sociaal verantwoorde maatregelen zijn ten aanzien van een brede laag van de bevolking, want die heeft het recht op informatie en ontspanning die moeten worden geïmplementeerd. Mijnheer de minister, u weet dat wij daaraan heel veel belang hechten en dat wij dienaangaande wensen dat er een distributie is van must carry-programma's, gekoppeld aan een sociaal abonnement waarvoor ik trouwens een voorstel heb ingediend, dat bij gelegenheid op zijn merites moet worden bekeken. Zo zouden de Vlamingen zelf kunnen kiezen voor een pakket van

Olaerts

programma's en worden zij niet verplicht om een steeds duurder kabelabonnement te betalen met een hoop ballast voor informatie-arme of informatie-rijke kijkers. Dat wensen wij niet.

Kabelmaatschappijen kunnen uiteraard verder nieuwe diensten ontwikkelen. Er zijn ook sociale functies die ik hier nu niet wil opsommen. Initiatieven als Telenet-Vlaanderen zijn noodzakelijke en uitdagende projecten.

Mijnheer de minister, ik wil er ook op wijzen dat het weinig baat heeft regelgevingen uit te vaardigen of een lange-termijnstrategie uit te bouwen indien in feite de regelgeving niet wordt nageleefd. In het verleden en ook vandaag nog zijn overtredingen zowel bij VTM als bij BRTN legio ; er zijn gelukkig ook uitzonderingen. Toch zijn er nog steeds flagrante inbreuken waar u, mijnheer de minister, blijkbaar het kijken naar heeft en het vaststellen samen met ons. Denken wij maar aan de reclame vóór en na kinderprogramma's, de onderbreking van films en de schaamteloze commercialisering bij de BRTN.

Mijnheer de minister, vandaag beschikt u reeds over een beperkt aantal instrumenten om hiertegen op te treden. Wij vragen dat u ze dan ook gebruikt en dat dit initiatief uiteindelijk vruchten zou afwerpen.

Ik kom nu tot nog drie kleine punten met betrekking tot het media-instituut, de lokale radio en de regionale televisie. Wij hadden het daarstraks over de regelgeving. Zelfs de Media-raad respecteert echter de bestaande regelgeving niet. Het meest recente jaarverslag dateert van 13 juni 1993. Nochtans bepaalt het decreet dat de Media-raad jaarlijks ten behoeve van de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad een activiteitenverslag moet opstellen.

Thans wijst alles er echter op dat het jaarverslag wellicht nooit zal ver-

schijnen. In de inleiding van het jaarverslag 1990-1991 werd gesteld dat de Raad niet zozeer beleidsinspirend, maar wel beleidslegitimerend functioneert en lijdt aan een afwezigheidssyndroom. In dat verband verwijs ik naar het feit dat het comité van experts onlangs geen advies kon verstrekken over VT4 omdat er slechts twee leden aanwezig waren. Op de volgende vergadering werd het advies gegeven door drie aanwezige leden. Dit illustreert duidelijk hoe men staat tegenover het fenomeen VT4. Bovendien neemt bijna de helft van de algemene vergadering niet of nauwelijks deel aan de besluitvorming ; zelfs in het comité van acht experts namen twee leden aan geen enkele vergadering deel en was een lid slechts eenmaal aanwezig.

Verder blijkt uit het verslag dat de Media-raad voornamelijk handelt over radio en televisie en nauwelijks actief is op het bredere mediaterein, al behoort dit nochtans tot een van de doelstellingen.

Mijnheer de minister, met een dergelijke functionering van de Media-raad kunnen wij geen vrede nemen. De reeds lang aangekondigde reorganisatie ervan moet aldus dringend worden doorgevoerd. Een goed beleid inzake media en televisie heeft immers nood aan een degelijk voorbereidend studiewerk. Wij menen dan ook dat de Vlaamse overheid de werkingsmiddelen van de Media-raad beter zou besteden aan een gedegen media-instituut, onder andere in samenwerking met de Vlaamse universiteiten.

Vervolgens moeten wij oor en oog hebben voor de normale evolutie en de noodwendigheden van de lokale radio's, zonder afbreuk te doen aan de opdracht van de meerwaarde zoals oorspronkelijk werd bepaald.

Mijnheer de minister, tot slot nog een paar woorden over de regionale televisie. Behandelt men de regionale televisie soms als een schone Chinese, van wie de voetjes worden in-

gebonden om mooi klein te blijven ? Of is het misschien om haar te verhinderen hard te lopen ? Ik verzoek u hoe dan ook in uw beleid wat meer aandacht te besteden aan de regionale televisie die zonder twijfel moet worden geëvalueerd en bijgevoerd. Op het terrein worstelt men immers met heel wat noden die hier zelden aan de orde komen. Wellicht weet u waarover ik het heb, maar ik vond het nodig dit even aan te halen.

Tot besluit, mijnheer de minister, wenst de Volksunie een creatief en evolutief mediabeleid.

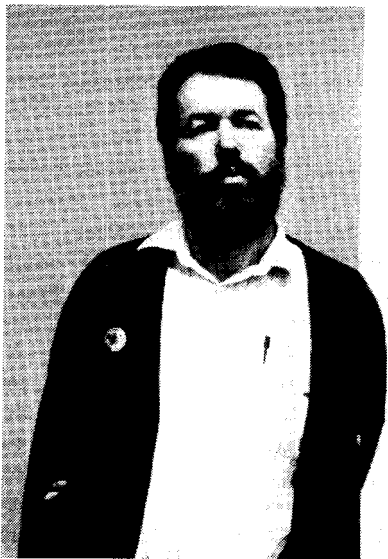
Minister H. Weckx (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, na de uiteenzettingen van de verschillende fracties, zowel van de oppositie als van de meerderheid, wil ik op mijn beurt ingaan op de besprekingen die ik met de democratische fracties de voorbije weken heb gevoerd. Dit overleg vond plaats in een vrij positieve sfeer. Ik wil daarom de collega's van de werkgroep danken voor hun inbreng in het zoeken naar een constructief en progressief Vlaams mediabeleid.

Desalniettemin werd een volledig akkoord, helaas, niet bereikt. Toch blijf ik hopen dat op termijn de algemene beginselen, die door alle fracties die hebben meegewerkt, worden gesteund, in onze toekomstige regelgeving kunnen worden gerealiseerd.

Ik meen vandaag te mogen stellen dat, op enkele nuanceringen na, kan worden ingestemd met de volgende principes voor een coherent Vlaams mediabeleid voor de volgende jaren.

In de eerste plaats, en de incidenten van de jongste dagen hebben dat duidelijk gemaakt, is er nood aan een pluriforme, een kwalitatieve en een onafhankelijke schrijvende pers en aan betrokkenheid van de schrijvende pers bij de audiovisuele sector.

Daarnaast is een offensieve omroepstrategie belangrijk, zodat onze Vlaamse omroepen hun eigen plaats in het groeiend, internationaliserend

Agalev-Kamerlid Hugo Van Dienderen was de spreekbuis van Agalev tijdens de discussie over de beleidsnota van de Vlaamse regering over het mediabeleid voor de toekomst

mediaveld kunnen behouden. Verder moet worden gewerkt - en u hebt dat allen gezegd - aan een versterking van de openbare omroep als het cultuurinstrument bij uitstek en aan regionale en lokale omroepen als de onontbeerlijke aanvullende media, waarop onze bevolking recht heeft.

Tenslotte moeten, op basis van het subsidiariteitsbeginsel van het Verdrag van Maastricht, de beslissingsbevoegdheid en de middelen maximaal binnen onze gemeenschap worden gehouden.

Ook het principe van een duaal mediabestel met een openbare omroep en met privaatrechtelijke initiatieven wordt eigenlijk algemeen aanvaard.

Dit betekent volgens mij dat alle fracties de volgende krachtlijnen voor een Vlaams mediabeleid voorstaan.

Ten eerste, een pluriforme schrijvende pers houdt een beperking van

concentratie in. Ik heb dit op mijn beurt onderzocht. U weet dat inzake anticoncentratie maatregelen een duidelijk bevoegdheidsprobleem voor onze Vlaamse Raad rijst. In elk geval roep ik u allen op, naar aanleiding van wat vorig weekend gebeurde, om mede met ons gezamenlijk te werken aan beperking van concentratie, wat absoluut noodzakelijk is. *(Applaus bij de CVP, VLD en het VB)*

Een kwalitatieve pers vraagt onafhankelijke redacties. Ik meen dat een redactiestatuut de beste waarborg vormt voor zowel onafhankelijkheid als kwaliteit van de pers. Daarom zal de Vlaamse regering opnieuw, maar met meer kracht, bij de uitgevers aandringen op het uitwerken van een redactiestatuut. Immers, zij hebben er altijd de mond van vol dat het een zaak is van werkgevers en werknemers. Dit zal in het bijzonder via de Stichting voor de Pers kunnen gebeuren. Indien men niet tot resultaten komt, dan zal ook op dat vlak de decreetgever moeten ingrijpen.

Ten tweede, nagenoeg alle sprekers hebben vandaag op de tribune gepleit voor een efficiënte en minder logge BRTN die als openbare omroep zijn specifieke taak inzake informatie, vorming en gedegen ontspanning vervult. Hij moet zich derhalve onderscheiden van een commerciële omroep door het brengen van programma's met een culturele meerwaarde voor zowel de hele bevolking als voor doelgroepen.

Wij moeten de openbare omroep een maximale autonomie blijven verlenen. Na een grondige hervorming van de BRTN - die bestaat onder andere uit een duidelijke afbakening van de bevoegdheden tussen de raad van bestuur en het dagelijks beleid - die moet uitmonden in een optimaal gebruik van de personele en financiële mogelijkheden, moet de openbare omroep in staat worden gesteld om met zes radionetten en twee complementaire televisienetten zijn

onvervangbare openbare dienstverlening te realiseren.

In het nieuwe BRTN-decreet - bij de opmaak ervan wil de regering, als de Raad het goedvindt, een voorttrekkersrol spelen - moet erover worden gewaakt dat in de samenwerkingsovereenkomsten geen overenigbaarheden sluipen die aanleiding geven tot de beruchte concentratiebewegingen.

Wat de financiering van de openbare omroep betreft, is iedereen het erover eens dat het de betrachting moet zijn om tot een zo zuiver mogelijke financiering te komen. Ook ik pleit daarvoor, zoals u kon lezen in mijn medianota. Ik weet evenwel als Realpolitiker dat gelet op de huidige en toekomstige budgettaire mogelijkheden van de overheid een gemengde financiering moeilijk zal kunnen worden vermeden, zoals trouwens in de meeste Europese landen.

In ieder geval moeten na een grondige hervorming de nodige bijkomende en naar de toekomst toe ook gewaarborgde middelen voor de uitbreiding en verbetering van de televisieprogrammatie op twee complementaire netten ter beschikking worden gesteld zodat de openbare omroep zijn specifieke opdracht volwaardig en met de grootste bedrijfszekerheid kan blijven vervullen.

Bij een afbouw van private middelen moeten telkens compenserende middelen ter beschikking van de openbare omroep worden gesteld. Deze middelen kunnen zowel uit openbare als uit alternatieve financieringsbronnen, bijvoorbeeld verkoop van producties, een audiovisueel fonds, worden gepuurd.

De exclusiviteitsrechten moeten vooral gelet op het recht op informatie en vrije nieuwsgaring, worden beperkt.

De kabelmaatschappijen moeten hun taak vervullen in functie van het Vlaams mediabeleid en vanuit een culturele en sociale bekommerning, ook wat de invulling van nieuwe toe-

Weckx

passingen betreft. Zij moeten in de gedragscode die zij een jaar geleden hebben aangekondigd, bepalingen opnemen die waarborgen dat er geen onderscheid komt - op dat vlak spelen de kabelmaatschappijen een cruciale rol - tussen informatierijke en informatie-arme burgers.

Een instrumentarium moet inderdaad worden uitgewerkt - mijnheer Van der Maelen, u weet dat het hier ook om een budgettaire kwestie gaat ; wij moeten er dan maar een prioriteit van maken - inzake beleidsvoorbereiding, wetenschappelijke ondersteuning, beleidsuitvoering en controle.

De Vlaamse Raad zou de regering de opdracht kunnen geven om op basis van deze uitgangspunten, waarover eigenlijk niet zoveel meningsverschillen meer bestaan, met de betrokkenen uit de sector tot afspraken te komen met het oog op een constructief, progressief en duurzaam mediabeleid.

Wat de radio betreft zijn de meeste fracties voorstander van het behoud van de huidige toestand omdat de openbare omroep, beter dan waar ook, een kwalitatief en uiterst verscheiden aanbod brengt. De mogelijkheden voor lokale radio's moeten worden vergroot zonder de principes van kleinschaligheid en onafhankelijkheid aan te tasten. De regels in verband met het aanbieden van informatieve programma's en samenwerkingsvormen in beperkte regio's kunnen volgens mij worden versoepeld.

Wat de technische mogelijkheden betreft, dient de opdeling van de frequentieband te worden behouden. Het luistercomfort is immers essentieel. Daarom dient alles in het werk te worden gesteld om de radio's het zendcomfort te geven waar ze recht op hebben.

Inzake de digitale technieken zal de Vlaamse Gemeenschap alles in het werk stellen om tijdens het Europees

overleg maximale mogelijkheden voor Vlaanderen te bekomen. Omdat de openbare omroep ook op technisch vlak de opdracht heeft om de luisteraar een optimale kwaliteit te bieden, moet BRTN-radio al zijn programma's door middel van de digitale technieken kunnen aanbieden. Daarnaast moeten zich ook private initiatieven kunnen ontwikkelen zonder dat de kwaliteit van het radio-aanbod en van de bestaande radio's in het gedrang komt.

Bij gebrek aan volledige overeenstemming lijkt het mij toch mogelijk om binnen de Vlaamse Raad verder constructief te debatteren over ontwerpen of voorstellen van decreet. Ik ben bereid om afspraken te maken. Laten wij elkaar bepaalde opdrachten geven voor de komende maanden. De afdwingbaarheid van de regelgeving moet absoluut worden vergroot. In feite beschikt de Vlaamse overheid vandaag alleen over totaal onevenredige middelen van sanctiëring, met name het intrekken of opschorten van erkenning. De Vlaamse Raad voor Reclame en Sponsoring op Radio en Televisie kan wel beslissingen opschorten. Artikel 16 van het maxidecreet voorziet immers in de mogelijkheid tot tijdelijke opschorting van reclame of sponsoring. Een beslissing van de Raad is echter praktisch uitgesloten omdat niet is voorzien in de modaliteiten van een dergelijke procedure. In de praktijk dreigt een beslissing tot opschorting trouwens meestal te laat te komen omdat de spots vaak slechts gedurende een korte periode worden uitgezonden. Ook de spoedprocedure is eigenlijk niet uitvoerbaar omdat ze via de voltallige Raad moet gebeuren. Ook de beslissingen van de Raad en de betekening door de minister van de vaststelling van inbreuken zijn in vele gevallen zonder gevolg gebleven. Een grotere afdwingbaarheid van de regelgeving dringt zich dan ook sterk op.

Collega's, ten slotte wil ik het uiteraard hebben over het doorgeven van

buitenlandse omroepen, meer bepaald over het dossier VT4 dat momenteel heel wat deining veroorzaakt.

Ik wil in dit verband eerst even verwijzen naar twee zaken.

Een eerste zaak is het interview dat mijn voorganger, de heer Patrick Dewael, HUM0 deze week toestond. Ik citeer : HUM0 : U volgt voor de VLD het mediadossier. Gaat u akkoord met minister Weckx, die VT4 van de kabel houdt ? Patrick Dewael antwoordt : Dat lijkt mij een achterhoedegevecht, zeker op termijn. Het woord is nu aan de rechtbanken. Ik heb altijd geleerd dat het Europees recht voorrang heeft op het nationale recht. We zullen zien wat er van komt. Maar als Europa zegt dat dat monopolie moet sneuvelen... HUM0 onderbreekt hem : Een monopolie dat nota bene geïnstalleerd is door de liberaal Patrick Dewael. Patrick Dewael gaat verder : Ik heb inderdaad mijn handtekening onder dat monopolie gezet en ik vind dat een gegeven woord een gegeven woord is : pacta sunt servanda. Einde citaat.

Ten tweede wil ik het fabeltje over het advies van de Mediaraad even ontzenuwen. Ik heb hier het advies nummer 1 van 1995 van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Vlaamse Mediaraad. Het is bijzonder kort en ik kan het u integraal voorlezen.

Het advies van de Vlaamse Mediaraad inzake VT4, ondertekend door professor Guido Fauconnier, voorzitter van de eerder vermelde raad neemt elke twijfel weg over de spoed waarmee ik het dossier heb behandeld. Het advies luidt als volgt, ik citeer : Met een brief van 22 november 1994 vraagt de Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden om advies betreffende het voornemen uitgedrukt door een aantal kabelmaatschappijen om het omroepprogramma van VT4 door te geven. Einde citaat.

Weckx

Mijnheer de voorzitter, collega's, vooraleer verder te citeren uit het advies van de Vlaamse Mediaraad, lees ik u ter verduidelijking de tekst voor van de beslissing van het comité van experts. Ik citeer : het comité van experts is bijgevolg van mening dat er voldoende redenen aanwezig zijn om de toestemming tot het doorgeven van het VT4programma te weigeren, in elk geval tot wanneer het Hof van Justitie zal geantwoord hebben op de vragen gesteld door de voorzitter van de rechtbank van koophandel van Brussel. Einde citaat.

Het advies van de Mediaraad vervolgt, ik citeer : de Vlaamse Mediaraad in vergadering bijeen te Brussel op 13 januari 1995, gelet op het ontwerp van advies nummer 86 van 21 december 1994 van het comité van experts, gehoord de heren Carlo Gepts, directeur-generaal en de heer Vandermeersch, juridisch raadsman van VT4, adviseert de minister, na geheime stemming, om de toestemming te geven tot het doorgeven van het VT4-programma : 10 leden, de toestemming te weigeren tot het doorgeven van het VT4-programma : 9 leden, er zijn drie onthoudingen en 1 blanco stem. Gedaan te Brussel, 13 januari 1995. Einde citaat.

Mijnheer de voorzitter, collega's, het wordt, mijns inziens, hoog tijd dat men in de Vlaamse Mediaraad orde op zaken stelt ! De Vlaamse Mediaraad vervult een ronde tafelfunctie waar al de actoren van het mediabeleid elkaar kunnen vinden om te trachten bij consensus adviezen uit te brengen.

Dit advies bewijst dat de Vlaamse Mediaraad niet de moed heeft gehad de discussie ten gronde te voeren. Hij heeft enkel VT4 gehoord. In een geheime stemming heeft men zich enkel kunnen uitspreken voor of tegen de komst van VT4 op de kabel.

Ik had nog begrip kunnen tonen voor een geheime stemming over het besluit van het comité van experts.

Helaas, de Vlaamse Mediaraad heeft de keuze beperkt tot pro of contra VT4.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wens wat dieper in te gaan op de meest recente feiten.

Zoals u weet, heeft de voorzitter van de Vierde Kamer van de Raad van State bij arrest nummer 51.274 van 24 januari 1995 op verzoek van VT4 - elk woord heeft zijn belang - de voorlopige schorsing bevolen van de tenuitvoerlegging van het ministerieel besluit van 16 januari 1995 waarbij ik de kabelmaatschappijen verbied het televisieprogramma van VT4 door te zenden.

Dit arrest werd gewezen op basis van een verzoekschrift dat VT4 op 18 januari 1995 heeft ingediend om de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid te vorderen. In het kader van deze snelle procedure heeft de voorzitter van de Vierde Kamer de zaak reeds behandeld op de zitting van 23 januari 1995. Daags nadien, dinsdag 24 januari 1995, heeft de voorzitter zijn arrest geveld. Dezelfde dag, omstreeks 17 uur, heeft de Raad van State mij dit arrest per fax ter kennis gebracht. Zoals van een correct handelend minister mag verwacht worden, heb ik de Vlaamse kabelmaatschappijen onverwijld op de hoogte gebracht van dit arrest.

Aangezien de voorzitter in zijn arrest eveneens beslist heeft de zaak opnieuw te behandelen op de openbare terechtzitting van 14 februari 1995 kan ik op dit ogenblik geen inhoudelijke commentaar geven op dit juridisch geschil.

Volgens artikel 17, paragraaf 1, derde alinea van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, worden bij een voorlopige schorsing van een administratieve handeling, de partijen opgeroepen te verschijnen voor de bevoegde kamer die de

voorlopige schorsing al dan niet kan bevestigen.

De Raad van State heeft dus voorlopig mijn beslissing tot weigering geschorst. De artikelen 3 en 5 van het kabeldecreet van 4 mei 1994 stipuleren bovendien dat elke wijziging aan het programma-aanbod van de kabelmaatschappijen een uitdrukkelijke goedkeuring vergt. Het kabeldecreet voorziet in een beslissingstermijn van vier maanden die vooralsnog niet is verstreken wat concreet betekent dat vandaag, 25 januari 1995, nog geen enkele Vlaamse kabelmaatschappij over de vereiste goedkeuring beschikt. Het arrest zelf houdt geen goedkeuring in.

Een belangrijk nieuw gegeven vormt het feit dat enkele minuten nadat ik het arrest van de Raad van State had ontvangen, me vanwege VT4 een dagvaarding werd betekend om op vrijdag 27 januari 1995 in kort geding voor de voorzitter van de rechtbank van Eerste Aanleg in Brussel te verschijnen. Daar zou me worden opgelegd VT4 in het Vlaamse kabelaanbod op te nemen.

De schorsingsprocedure voor de Raad van State is evenwel uit twee fasen opgebouwd. In een eerste fase wordt een voorlopige schorsing bevolen, terwijl in een tweede fase deze opnieuw wordt onderzocht door een voltallige kamer van de Raad van State waarvan de voorzitter die al uitspraak deed, geen deel mag uitmaken. Die kamer bevestigt dan al dan niet de voorlopige schorsing na een openbare zitting die op 14 februari 1995 zal plaatsvinden, zoals de voorzitter het heeft vastgelegd.

Ik handhaaf inmiddels het juridische verweer zoals het aan de Raad van State werd voorgelegd op grond van de geldende en door deze raad goedgekeurde Vlaamse mediawetgeving op het ogenblik van mijn beslissing. Het gaat dan in het bijzonder om de kabeldecreten van 28 januari 1987 en 4 mei 1994.

Weckx

De definitieve uitspraak van de Raad van State zal ik vanzelfsprekend respecteren en op gepaste wijze toepassen. Intussen beklemtoon ik nogmaals, in de ruimere context van het mediabeleid, dat sinds het Verdrag van Maastricht iedereen erkent dat de mediasector behalve de traditionele markteconomische principes ook sociaal-culturele dimensies heeft. De houding van de Europese Unie zal in grote mate het resultaat bepalen van de evenwichts-oefening binnen de mediasector. Dit is evenwel niet het juiste moment, noch de geschikte plaats om daarover een polemiek met de heer Van Miert aan te gaan.

Ik ben ervan overtuigd dat het de hoogste tijd is voor de kersverse Europese Commissie, en dan vooral voor de nieuwe commissaris voor Cultuur- en Mediabeleid, de Spanjaard Marcelino Orega, om orde op zaken te stellen binnen Europa. (*Applaus*)

Bovendien blijf ik in het kader van het Europees debat ter zake eisen dat de audiovisuele sector niet louter vanuit een economisch standpunt wordt benaderd en dat het land waar een zender wordt ontvangen, ook de kans krijgt erop toe te zien dat de Europese regelgeving wordt nageleefd. Binnen het ruime internationale aanbod bieden sterke Vlaamse omroepen de beste garantie voor een open, evenwichtig, pluriform en kwalitatief hoogstaand medialandschap.

Binnen een relatief kleine taal- en cultuurregio moet de overheid kansen kunnen creëren voor de eigen pers en de eigen omroepen. Het staat derhalve buiten kijf dat het mediabeleid in Vlaanderen een culturele materie is en dat in ieder geval moet blijven.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de minister, u zult op Europees

niveau aandringen opdat de Europese - en ik neem aan ook de Vlaamse - regelgeving zal kunnen worden gecontroleerd door de Vlaamse autoriteiten van die zenders die naar Vlaanderen willen uitstralen. Gaat het dan over alle zenders die in Vlaanderen op de kabel willen komen ? Moeten die allemaal bijvoorbeeld de regel respecteren dat vijf minuten voor en vijf minuten na kinderprogramma's geen reclame mag worden uitgezonden ? Geldt dat dan in uw ogen - in de mijne in elk geval - voor TFI ?

Minister H. Weckx : Mijnheer Van Dienderen, ik moet u jammer genoeg teleurstellen.

De reclamewetgeving is overduidelijk een eigen wetgeving. Ik pleit ervoor dat de toetsing aan het Europees verdrag en aan de Europese richtlijn Televisie zonder grenzen waarvan de Europese Commissie al meer dan een jaar de wijziging aankondigt door de lidstaat gebeurt waar de zenders binnenkomen. Dat is duidelijk mijn standpunt, het is niet de eerste keer dat ik het zo vertolk.

Dat zal ook mijn standpunt zijn op de vergadering van de ministers van Cultuur van de Europese Unie halverwege februari in Bordeaux waar het mediabeleid bovenaan de agenda staat.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de minister, u heeft gezegd dat u niet op de grond van het arrest inzake VT4 wil ingaan. Ik heb daar begrip voor, maar ik had graag uw houding gekend in dat dossier. U heeft daarnet laten verstaan dat de kabelmaatschappijen strikt genomen de toelating nog niet hebben om het signaal van VT4 door te geven. Als die dat echter toch doen op 1 februari, welk zal dan uw standpunt zijn ?

Minister H. Weckx : Mijnheer Chevalier, ik vermoedde reeds dat die vraag mij zou worden gesteld. Gelet

op het feit dat de zaak momenteel hangende is bij twee rechtsmachten, zal ik u antwoorden, maar ik zal mij uitdrukkelijk houden aan het antwoord zoals ik het als legalist heb voorbereid.

Ik herhaal dus wat ik reeds heb gezegd.

Ten eerste : het arrest van de Raad van State beveelt slechts een voorlopige schorsing van de weigeringsbeslissing, die al dan niet zal worden bevestigd door een voltallige kamer na de terechtzetting die is vastgesteld op 14 februari 1995.

Ten tweede : het arrest verleent op zich de goedkeuring niet die vereist is in toepassing van de kabeldecreten.

Ten derde : indien dit wel het geval zou zijn, dan is de dagvaarding van VT4 in kortgeding voor de rechtbank in Brussel die precies deze goedkeuring wil laten opleggen volstrekt onbegrijpelijk - maar ik zal daarover de voorzitter van de rechtbank laten oordelen.

Ten vierde : passende conclusies zal ik slechts trekken na de terechtzetting bij de Raad van State op 14 februari 1995 en op basis van het arrest dat dan door de kamer van drie rechters zal worden geveld.

Ten vijfde : inmiddels moet het duidelijk zijn dat de Vlaamse kabelmaatschappijen in afwachting van dit arrest volledig op eigen risico handelen.

Ik ben teveel legalist om mij te laten drijven in een richting die ik niet wil ingaan, ik wens dat de dagvaardingen die door VT4 tegenover mij zijn uitgebracht hun beslag krijgen bij de twee rechtsmachten waar zij het geding aanhangig hebben gemaakt.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de minister, u zegt dat u legalist bent. Sta me toe even te citeren uit het arrest van de Raad van State dat

Van Mechelen

luit als volgt : Overwegende wat betreft de vereiste omtrent het moeilijk te herstellen, ernstig nadeel en de uiterst dringende noodzakelijkheid om dat nadeel op te vangen, de Raad zich laat overtuigen door het volgende argument van verzoekster. Einde citaat. Vervolgens neemt de Raad van State de elementen over van de verzoeker, zijnde VT4, waarin wordt gesteld dat, ingevolge de bestreden weigeringsbeslissing in combinatie met de positieve beslissing van de minister ten aanzien van Kanaal 2, het nieuwe programma van VTM, dat zich volgens de verklaringen van VTM richt tot hetzelfde doelpubliek als VT4, Kanaal 2 de markt volledig zal kunnen innemen.

De Raad van State oordeelt dus dat, enkel door het schorsen van uw weigeringsbeslissing, VT4 voorlopig geen nadeel zal ondervinden. Iedereen in de Vlaamse Raad wist dat u uw verzet ten opzichte van de komst van dit nieuwe station op 1 februari zou handhaven. Mijnheer de minister, hoe kunt u dit verzet rijmen met een duidelijke uitspraak van het hoogste Belgische rechtscollege dat stelt dat, door het niet schorsen van uw weigeringsbesluit, er een ernstig nadeel zou ontstaan, met alle mogelijke gevolgen vandien zoals onder meer schadeclaims ?

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer Van Mechelen, u interpreteert een arrest van een rechtsmacht, dit terwijl u weet dat deze procedure nog niet is afgehandeld. Als lid van de uitvoerende macht hoed ik mij om dergelijke uitspraken te interpreteren of om kritiek uit te oefenen op een arrest of een vonnis.

Aangezien de procedure niet is afgehandeld, houd ik mijn verweer staande.

De voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de minister, zult u optreden tegen de kabelmaatschappijen die dit signaal op 1 februari doorgeven ?

Minister H. Weckx : Mijnheer Chevalier, op deze vraag heb ik daarjuist reeds geantwoord. Mijn antwoord zal integraal worden opgenomen in de Handelingen, ik zal het dus niet herhalen.

Mijnheer de voorzitter, binnen een maatschappelijke context waarin het beeld nog aan belang zal winnen bij de informatieoverdracht, is er nood aan omroepen die oog hebben voor de eigen culturele context en die zich integreren in de actualiteit van een gemeenschap. Deze omroepen zijn eveneens belangrijke opdrachtgevers op het vlak van de audiovisuele productie. Op die manier zijn ze dan ook een onmisbare motor voor de culturele ontplooiing en - dit verlies ik uiteraard niet uit het oog -, eveneens voor de economische ontwikkeling binnen een regio. De reclameinkomsten die de eigen omroepen genereren, vloeien voor een deel terug naar de eigen productie, maar ook naar de geschreven pers die, zeker in een kleine taalregio - welke verklaringen er ter zake ook worden afgelegd, daarbij blijf ik -, nood heeft aan deze extra inkomsten. Om al deze redenen moet Vlaanderen zoveel mogelijk zelf kunnen beslissen over zijn mediabeleid. In dit beleid staat de zorg voor de eigen omroepen centraal.

Even belangrijk is, dat binnen de groeiende mediasector, de belangen van de kijker steeds voorop staan. Een ruimer aanbod moet dan ook zo goed mogelijk toegankelijk blijven voor een breed publiek.

Tot slot van mijn uiteenzetting stel ik de Vlaamse Raad een werkwijze voor die een actief mediabeleid mogelijk moet maken in de komende weken en maanden.

Ten eerste, zult u zich herinneren dat het nieuwe kabeldecreet terecht de opdracht gaf aan de Vlaamse re-

gering om de mediawetgeving te coördineren.

Dat was een arbeidsintensieve en moeilijke opdracht. De Vlaamse regering heeft vanmorgen haar goedkeuring gehecht aan de aanpassingen die ik op advies van de Raad van State, dat vrij positief was, heb aangebracht. Deze coördinatie heeft voor de toekomst maar zin als ze door de Vlaamse Raad kan worden goedgekeurd alvorens er aan enige nieuwe wijziging van de mediaregeling wordt gedacht.

Daarom dien ik de teksten onmiddellijk in de Vlaamse Raad in en ik hoop dat ze spoedig zullen worden onderzocht in de commissie voor de media.

Ten tweede, een belangrijke prioriteit in het beleid is nu de toekomst van de BRTN. Op basis van de hoger geschetste principes ben ik bereid een initiatief voor te bereiden voor een meer slagvaardige openbare omroep.

Ten derde, inzake de afdwingbaarheid van de regelgeving heb ik met de Vlaamse Raad voor Reclame en Sponsoring de afspraak gemaakt om samen met mijn kabinet en met de afdeling Media en Film van het departement WVC een voorstel uit te werken dat een betere afdwingbaarheid van de regelgeving waarborgt.

Ten vierde, ook het decreet van de lokale radio's moet dringend worden aangepast om meer inhoudelijke samenwerking mogelijk te maken.

Aangezien de principes van kleinschaligheid en onafhankelijkheid moeten worden behouden, verdient het aanbeveling de vormen van samenwerking te beperken tot radio's die in eenzelfde beperkte regio aanwezig zijn.

Ten vijfde, sta ik volkomen achter de parlementaire initiatieven om het recht op informatie te waarborgen door een beperking van exclusiviteitsrechten. Ik ben evenwel van oordeel dat deze verder moeten gaan

Weckx

dan een korte verslaggeving omdat elke kijker er recht op heeft om zonder extra betaling, in zijn eigen taal en naar zijn eigen geaardheid de belangrijkste evenementen en gebeurtenissen integraal te volgen.

Ik hoop dat de Vlaamse Raad op basis van de bovenvermelde krachtlijnen een motie kan goedkeuren die de mogelijkheid inhoudt om, in overleg met alle media-actoren, een coherent en constructief, maar vooral stabiel mediabeleid uit te bouwen. (Applaus)

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn omstandig antwoord en zijn stellingname in het eerste deel van zijn uiteenzetting. Daarin schetste hij een aantal algemene principes voor het toekomstig mediabeleid en pleit hij voor een pluriforme pers, een offensief Vlaams mediabeleid en voor het versterken van de openbare omroep. Ik meen dat alle partijen zich hiermee akkoord kunnen verklaren.

Hij zei echter ook dat een van de algemene principes voor het toekomstig mediabeleid het duaal mediabeleid is in Vlaanderen. Wij moeten hier elke dubbelzinnigheid uit de weg ruimen. Een duaal mediabeleid betekent dat de openbare omroep alleen openbare middelen krijgt.

De minister pleit voor een efficiënte en minder logge BRTN. Hij zegt dat de gemengde financiering voorlopig nodig is, maar dat de middelen moeten stijgen na de grondige hervorming. Die moet geleidelijke aan gebouwen, samen met de afbouw van de privé-middelen.

— *De heer J. De Seranno treedt als voorzitter op.*

U pleit dus duidelijk voor een duaal mediabeleid, voor een openbare omroep die uitsluitend wordt gefinancierd met openbare middelen. Hier-

in meen ik een tegenspraak te ontdekken met de standpunten van de CVP-fractie leider, de heer Van Rompuy, die blijft zweren bij een gemengde financiering, ook in de toekomst.

Wat de radio betreft, laat u alle mogelijkheden open. Ik denk dat u de stelling Van Rompuy niet onderschrijft. U zegt dat wij ervoor moeten zorgen dat de huidige comfortabele toestand van de openbare omroep en het streven naar een beter comfort voor de lokale radio's, moet behouden blijven. Nochtans verklaart u dat wij zodra de digitale technieken kunnen worden toegepast, op Europees vlak zo veel mogelijk ruimte voor Vlaanderen moeten bepleiten. Deze ruimte moet in de eerste plaats aan de openbare omroep worden gegeven. U hebt echter eveneens gezegd dat ook privé-initiatieven zich moeten kunnen ontwikkelen, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van de openbare en van de lokale omroep.

Mijnheer de minister, in deze redenering kunnen wij ons terugvinden. Zodra de digitalisering een feit is, moeten er privé-initiatieven kunnen worden ontwikkeld. Pas wanneer wij de ruimte kennen, kan er worden gesproken over regionale of landelijke privé-radiostations. Ook hier volgen wij uw interpretatie, die niet strookt met de interpretatie van de heer Van Rompuy.

Voorts wil ik het hebben over het dossier dat ons de voorbije twee weken heeft beziggehouden : het dossier VT4.

Mijnheer de minister, u citeert Patrick Dewael. Toch moet u erkennen dat hij verklaart geen afbreuk te willen doen aan het gegeven monopolie. Wij kunnen echter niet naast het feit dat de Europese regelgeving hiërarchisch boven de federale en decretale wetgeving staat.

Mijnheer Van Rompuy, indien u het wenst, zal ik u mijn tekst integraal bezorgen. Wat wij ook willen, de Eu-

ropese regelgeving dwingt ons ertoe het kabeldecreet aan te passen.

De heer A. Denys : Mag ik erop wijzen dat de heer Weckx de heer Dewael citeert tot na de uitdrukking *pacta sunt servanda*. De heer Dewael zegt echter ook, ik citeer : Als Europa zegt dat dat monopolie moet sneuvelen, vind ik niet dat je opnieuw moet wachten tot je veroordeeld wordt. Einde citaat. Mijnheer de minister, het weglaten van deze zin is een gebrek aan intellectuele eerlijkheid.

De heer E. Van Rompuy : Ik wil het debat niet heropenen, maar ik vraag mij af over welke regelgeving van Europa men het hier heeft. Wie zegt dat het monopolie moet sneuvelen ? De Europese Commissie ? Karel Van Miert in een losse babbel met de pers ?

De Europese Commissie gaat opnieuw een klacht indienen tegen het kabeldecreet. Voor zover wij weten, gaat het hierbij enkel over de meldingsplicht van de kabelmaatschappijen en komt het monopolie helemaal niet ter sprake. Een verklaring van een Europese commissaris in een krant vormt geen enkele rechtsbasis.

De heer D. Van Mechelen : Mijnheer Van Rompuy, nu neemt u toch een loopje met de waarheid.

Artikel 3, punt 1 van het arrest van de Raad van State luidt dat in het arrest van 16 december 1992 het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap heeft geoordeeld : dat met dat doel in werkelijkheid wordt nagestreefd de daadwerkelijke mededinging te beperken tot de nationale omroepen ten einde de reclame-ontvangsten van deze laatste veilig te stellen, wat niet gebracht kan worden onder de grond waarop volgens artikel 56 van het EEG-verdrag afwijkingen van de vrijheid van dienstverrichting zijn toegelaten. Einde citaat.

Met andere woorden, de Raad van State maakt in zijn arrest, onder 3.1,

Van Mechelen

brandhout van het reclamemonopolie dat de Vlaamse Raad decretaal aan VTM heeft toegekend. Mijnheer Van Rompuy, het gaat hier niet over de uitspraak van een Europees commissaris, het gaat hier over een arrest van de Raad van State dat u als legalist toch niet in twijfel kunt trekken.

Mijnheer de minister, los van uw houding en de procedure in verband met VT4 wil ik toch het volgende zeggen. U baseert zich in feite op een bepaling die door de Raad van State wordt beschouwd als in strijd met de Europese regelgeving om hier vandaag te komen zeggen dat voor u de termijn van vier maanden nog niet is verstreken. De kabelmaatschappijen krijgen van u geen toelating tot uitzenden en kunnen die ook niet putten uit het arrest van de Raad van State. Meer nog, de kabelmaatschappijen zijn volgens u zelf verantwoordelijk indien zij VT4 op de buis brengen.

Mijnheer de minister, meer concreet wat uw houding tegenover de kabelmaatschappijen betreft, zou ik van u willen vernemen of u zich zal beroepen op artikel 3 van het kabeldecreet van 4 mei 1994 om op te treden tegen de kabelmaatschappijen. Dat artikel bepaalt : Niemand mag een kabelradio- of kabeltelevisienet aanleggen en exploiteren zonder hiertoe vergund te zijn door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering kan bijkomende voorwaarden opleggen. Deze vergunning kan worden ingetrokken of geschorst in geval van inbreuk op de bepalingen van dit decreet of op de uitvoeringsbesluiten onder de voorwaarden door de Vlaamse regering te bepalen. Einde citaat. Met andere woorden, mijnheer de minister, insinueert u vandaag ten opzichte van de kabelmaatschappijen dat als zij het nieuwe signaal op 1 februari eerstkomend op de kabel brengen, u tegen hen zult optreden op basis van artikel 3 van het kabeldecreet ?

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer de voorzitter, momenteel zijn er twee vorderingen hangende voor de rechtsmacht. Ik ben te zeer begaan met een democratische rechtsstaat en met een scheiding van de machten waaraan ik zeer gehecht ben. Ik weet dat er anderen zijn die daarover op een andere manier denken. Ik zal dus niet interfereren in de beslissing die de komende weken moet worden genomen. Ik heb wel gezegd dat het inmiddels duidelijk moet zijn dat de Vlaamse kabelmaatschappijen, in afwachting van het arrest dat zal worden geveld na de pleidooien van 14 februari 1995, volledig op eigen risico handelen.

De heer D. Van Mechelen : U antwoordt eigenlijk niet op mijn vraag.

Minister H. Weckx : U moet niet zeggen dat ik niet op uw vraag antwoord. U moet mijn volledig antwoord beschouwen en niet alleen het tweede gedeelte.

De heer D. Van Mechelen : Hier spelen duidelijk twee zaken. U hebt, gelet op de hangende procedure, gelijk zeer behoedzaam te zijn.

Minister H. Weckx : U hebt het woord behoedzaam uitgesproken, terecht. Ik pleit voor behoedzaamheid en voor voorzichtigheid voor mezelf en voor de kabelmaatschappijen.

De heer D. Van Mechelen : Naast die behoedzaamheid bestaat er ook een politieke deontologie waardoor u als lid van de uitvoerende macht hier in de Vlaamse Raad, de wetgevende macht, verplicht bent van antwoord te dienen.

De heer P. Chevalier : Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de minister woorden als behoedzaam in de mond neemt. Dat siert hem. Ik herinner mij toch dat enkele dagen geleden de minister stelde over een ijzersterk dossier te beschikken. Van dat ijzersterk dossier heeft de Raad van State brandhout gemaakt. Geef de

fracties eens een ijzersterk verhaal over wie dat heeft opgesteld.

Minister H. Weckx : Het is inderdaad een zeer ingewikkelde materie. Ik heb er uren, dagen en nachten mee bezig geweest. De procedure is echter wat ze is. De procedure die het parlement heeft goedgekeurd wanneer ze de gecoördineerde wetten op de Raad van State heeft herzien, is een procedure die tot dusver bijzonder zelden is toegepast. Met ander woorden, deze procedure is niet af. Bij de Raad van State neemt één rechter de voorlopige beslissing. Daarna komt de Raad bij elkaar met een normale kamer van drie rechters waarin trouwens de eerste rechter niet meer mag zetelen. Ik zal geen stelling nemen in de grond van de zaak zolang deze procedure niet achter de rug is. U kunt mij niet verwijten dat ik niet antwoord. Ik zeg nogmaals, ik interfereer als lid van de uitvoerende macht niet in de autonomie van de rechterlijke macht. Wanneer wij dat doen, mijnheer Van Mechelen, dan is het gedaan met de rechtsstaat.

De heer D. Van Mechelen : U hebt mij bijzonder slecht begrepen.

De voorzitter : De heer Coveliërs heeft het woord.

De heer H. Coveliërs : Mijnheer de voorzitter, ik vraag het woord voor een persoonlijk feit.

De heer Van Rompuy, die zoals hijzelf zegt, geen jurist is, beweert dat ik de scheiding der machten zou hebben overtreden of ertoe zou hebben aangezet. Ik beveel de heer Van Rompuy de lectuur van het verslag nog eens aan en ook de lectuur over het colloquium dat op initiatief van het parket bij het Hof van Cassatie is gehouden en waar geen parlementsleden waren uitgenodigd. Ik vraag hem ook de tekst van de heer Suetens te lezen waar deze spreekt, niet over de scheiding der machten maar over de samenwerking der machten. Mijn bedoeling was en is nog steeds de rechterlijke

Coveliërs

macht duidelijk te omlijnen. Ik heb altijd, zoals de minister zegt, gesteld dat de zittende magistratuur aan geen controle mag worden blootgesteld wat haar uitspraken betreft. Dat kan enkel door het hof van Beroep of van Cassatie en eventueel op Europees niveau gebeuren. Het is mijn stelling dat de staande magistratuur, wanneer zij over seponering van dossiers beslist, wanneer zij de leiding neemt over de politiediensten als opsporingsdiensten, dan wel moet worden gecontroleerd. Dat is iets totaal anders dan wat u beweert. In verband met gedachten over justitie en veiligheid denkt uw partij in dezelfde richting.

De heer D. Van Mechelen : Ik kom nu terug tot de media.

Mijnheer de minister, ik vraag niet om te interfereren in de procedure. Ik stelde u een zeer concrete vraag naar aanleiding van hetgeen u hier op de tribune hebt gezegd, namelijk dat de kabelmaatschappijen op eigen verantwoordelijkheid zullen opereren. Mijn vraag als lid van de wetgevende macht aan de uitvoerende macht was wat u met die uitspraak bedoelde. Als u meent dat ik daardoor interfereer in de rechtspraak of in de lopende procedure, dan kan ik alleen maar bevestigen dat dit niet mijn bedoeling was. Ik dacht wel het recht te hebben die vraag te stellen.

Mijnheer de minister, u hebt een oproep gedaan om een nieuw instrumentarium te krijgen dat u uiteindelijk beleidsondersteunend moet helpen bij het voeren van het mediabeleid.

Mijnheer de minister, ik heb hier het advies van de Vlaamse Mediaraad en van het comité van experts voor mij. Als ik lees wat zij schrijven onder de punten 3.1 en 3.2 waarbij zij eigenlijk het arrest van 5 oktober 1994 betreffende de zaak TV10 gaan interpreteren en gebruiken om een standpunt in te nemen ten overstaan van de aanvraag van VT4, en ik leg

dit advies naast het arrest van de Raad van State dan meen ik dat het hoogtij wordt dat wij een nieuw instrumentarium krijgen om toe te laten beleidsadviserend te werken. Ofwel is datgene dat door het comité van experts is neergeschreven je reinste onzin ofwel is wat de Raad van State gisteren in haar arrest heeft beslist en de interpretatie die zij heeft gegeven aan de decreten en de Europese regelgeving, juist. Wat mij betreft, moet u geen 24 uren wachten om het comité van experts op te schorten ofwel te wijzigen qua samenstelling, want dat kan niet meer. Op die manier wordt het inderdaad bijzonder moeilijk om in dit land, en in Vlaanderen in het bijzonder, verantwoordelijkheid te nemen in het mediabeleid.

Mijnheer de voorzitter, ik wil eindigen met mijn bezorgdheid uit te drukken over het feit dat de minister vooralsnog de strijd tegen de Europeanisering van de kabel blijft voeren. Mijnheer de minister, u mag - en ik denk dat het uw volste recht is en waarschijnlijk ook uw plicht - wat mij betreft al doen wat mogelijk is om er inderdaad voor te zorgen dat de zenders die hier op de buis komen in de mate van het mogelijke voldoen aan een cultureel lastenboek zoals wij dat zien. Het was trouwens mijn oproep in het voorjaar 1994 bij de bespreking van het nieuwe kabeldecreet om eens van gedachten te wisselen of het niet verstandig zou zijn het monopolie intern te doorbreken zodat de nieuwe commerciële zender überhaupt zou moeten voldoen ten eerste aan het culturele lastenboek ; ten tweede aan de constructie waarbij vijftig percent van de aandelen in handen moest zijn van uitgever van Nederlandstalige kranten en tijdschriften, quid dat wij niet meer kunnen bepalen of hun maatschappelijke zetel in Brussel, Amsterdam of Milaan is gevestigd ; dat kunnen wij niet meer. Wij hadden echter perfect het reclamemonopolie in Vlaanderen kunnen doorbreken. Wij hadden dan het cultureel lastenboek dat wij gepland heb-

ben in ons kabeldecreet aan de commerciële zender kunnen opleggen. Wij hadden dan kunnen zorgen voor de verankering van de schrijvende pers.

Mijnheer de minister, wat de schadeclaim van VTM betreft, waarover u niet hebt gesproken waarschijnlijk omdat u terecht beducht zijt voor procedures, meen ik dat op het moment dat de ene commerciële zender een tweede net zou aanvragen, u op dat ogenblik over alle troeven moest beschikken om ter zake vrijwaredende maatregelen te nemen om te vermijden dat de Vlaamse Gemeenschap ooit het voorwerp zou uitmaken van een schadeclaim vanwege de commerciële omroep. U hebt - en ik ga daar vandaag geen uitspraak over doen - op dat ogenblik niet zo behoedzaam opgetreden, en ik wil er u alleen maar voor waarschuwen.

De voorzitter : Minister Weckx heeft het woord.

Minister H. Weckx : Mijnheer Van Mechelen, wat betreft het laatste gedeelte van uw betoog wens ik duidelijk te maken dat de dreigingen met procedures en schadeclaims van VTM die miljarden frank zouden kunnen bedragen, mij evenmin hebben beïnvloed of indruk op mij hebben gemaakt als de politiek van het voldongen feit van VT4.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp best dat het vandaag voor de minister een zwarte dag is.

Mijnheer de minister, ik had echter wat meer politieke moed van u verwacht.

Minister H. Weckx : Nog meer politieke moed ? Ik deed nochtans waar Patrick Dewael om vroeg.

De heer A. Denys : In zijn betoog maakte de heer Van Mechelen een onderscheid duidelijk en op dat vlak ben ik het volledig met hem eens.

Denys

Mijnheer de minister, wij begrijpen uw terughoudendheid op juridisch vlak, maar er bestaat een verschil tussen de juridische motivatie en gang van zaken enerzijds en het scheppen van politieke duidelijkheid anderzijds. Heel Vlaanderen had verwacht dat u vandaag uw politieke houding ten opzichte van de kabelmaatschappijen en de eventuele komst van VT4 zou verklaren.

Welnu, u had het over op eigen risico, wat betekent dat er nog steeds grote onduidelijkheid bestaat inzake uw politieke stellingname.

Mijnheer de voorzitter, naar aanleiding daarvan zal de VLD op het einde van dit debat twee moties van aanbeveling indienen. De ene over het globale mediabeleid en de andere strekt ertoe duidelijkheid te scheppen omtrent de houding van de Vlaamse regering en meer in het bijzonder van haar minister van Cultuur, aangaande het al dan niet kunnen doorzenden van het signaal van VT4 voor de kabelmaatschappijen.

De voorzitter : De heer Eric Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, samen met de SP en de Volksunie zal de CVP-fractie een motie van aanbeveling indienen met betrekking tot het mediadebat.

De voorzitter : Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw M. Dillen : Mijnheer de voorzitter, het Vlaams Blok zal ter zake eveneens een motie van aanbeveling indienen.

De voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de voorzitter, zoals u weet, heeft Agalev ter zake reeds een motie ingediend.

Moties van aanbeveling

De voorzitter : Tot besluit van deze beleidsnota werden moties van aanbeveling ingediend door de heer Denys en door de heer Van Dienderen. Ze zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Tot besluit van deze beleidsnota werden moties van aanbeveling aangekondigd door de heer Denys, de heer Van Rompuy en mevrouw Dil-

len. Ze moeten uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

De bespreking is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 17.35 uur.*
